

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

Índex

1.	Introducció	3
2.	Metodologia	5
2.1.	Objectius de la investigació	5
2.2.	Hipòtesis	5
2.3.	Criteris metodològics	5
3.	Història de les retransmissions esportives.....	7
3.1.	Els inicis de les locucions en català	7
3.2.	El canvi a Catalunya Ràdio	8
3.3.	ComRàdio	8
3.4.	L'explosió de RAC1	9
3.5.	ONA FM.....	9
3.6.	La nova aposta de SER Catalunya	10
3.7.	Situació actual.....	10
3.7.1.	RAC1	10
3.7.2.	Catalunya Ràdio.....	11
3.7.3.	SER Catalunya	12
4.	Característiques de les retransmissions esportives.....	14
4.1.	Estructura del programa	14
4.1.1.	Diversificació de papers	14
4.1.2.	Diàleg	15
4.1.3.	Parcialitat	15
4.1.4.	Anàlisi tàctica.....	16
4.1.5.	Descripció ambient	16
4.1.6.	Descripcions de les repeticions	16
4.1.7.	Discursos especulatius	17
4.1.8.	Recordatori minut i resultat.....	17
4.1.9.	Actualització de dades.....	17
4.1.10.	Paper de les xarxes socials	17
4.1.11.	Publicitat	18
4.1.12.	Presència de l'humor	18
4.1.13.	Actualització d'altres esdeveniments esportius	19
4.1.14.	Altres recursos	19
4.2.	Característiques de la narració	19
4.2.1.	Ritme	19

4.2.2.	To	20
4.2.3.	Entonació.....	20
4.2.4.	Duració dels fonemes	20
4.2.5.	Silencis	21
4.2.6.	Cantarella.....	21
4.2.7.	Càrrega expressiva	21
4.2.8.	Narració dels gols	21
4.2.9.	Pronunciació jugadors	22
4.2.10.	Terminologia pròpia	22
4.2.11.	Situació de l'acció en el terreny de joc	22
4.2.12.	Metàfores.....	22
4.2.13.	Onomatopeies	23
4.2.14.	Llenguatge bèl·lic	23
5.	Anàlisi de les retransmissions	24
5.1.	RAC1	24
5.2.	Catalunya Ràdio	33
5.3.	SER Catalunya	41
6.	Conclusions	48
7.	Bibliografia	52
7.1.	Llibres.....	52
7.2.	Tesis doctorals	52
7.3.	Informes	52
7.4.	Articles de diari en format electrònic	53
7.5.	Arxius multimèdia.....	55
7.6.	Partits analitzats.....	55
8.	Annexos.....	57

1. Introducció

El futbol s'ha convertit en les últimes dècades en un dels principals objectes mediàtics de la nostra societat. Una passió compartida per milions de persones que compta amb una àmplia cobertura periodística tant en canals de televisió, ràdio i premsa escrita o digital. La proliferació de canals temàtics amb l'emissió de contingut esportiu durant les 24 hores del dia, com la de portals digitals amb una continua actualització d'informació, han col·laborat darrerament a què hi hagi una major difusió de l'esport.

A Catalunya a més dels programes de contingut esportiu, el futbol també té una gran cobertura en el informatiu ocupant fins el 68% de l'espai d'esports del Telenotícies de TV3¹.

De la mateixa forma també és habitual que el Futbol Club Barcelona gaudeixi de la major part de la informació esportiva en els mitjans. Entre els dos diaris esportius de més rellevància editats a Catalunya (Mundo Deportivo i Sport), per exemple, durant dos mesos el club blaugrana només no ha sigut el tema principal en la portada en tres ocasions².

El canal televisiu d'Esport3, alhora, compta amb programes especials abans i després dels partits del club blaugrana. Finalment la dinàmica també es repeteix les tres principals cadenes de ràdio en català (RAC1, Catalunya Ràdio i SER Catalunya) on tenen un ampli ventall de programes esportius en els quals es tracta, principalment, l'actualitat del club blaugrana.

El màxim exponent en el qual se segueix focalitzant l'atenció, però, és el propi esdeveniment esportiu en directe. Els partits de futbol ocupen un alt percentatge del *share*. Sense anar més lluny, en el 2016, 39 dels 50 programes televisius més vistos a Espanya van ser retransmissions futbolístiques³.

Aquesta generalització del futbol en els mitjans de comunicació ha portat que les tres cadenes radiofòniques en català esmentades realitzin setmanalment les retransmissions dels partits del Barça en directe. Al llarg de la història, però, també hi ha hagut dues emissores més (ONA FM i ComRàdio) que van retransmetre partits del club blaugrana però que van veure per finalitzada la seva activitat.

¹ CASTILLO, R. (2016). *TN Esports: Futbolitis aguda*. La Fosbury. Consultat el 26 / abril / 2017. Disponible a: <http://fosbury.cat/fosbudiary/tn-esports-futbolitis-aguda/>

² Entre el període del 15 d'abril al 15 de maig del 2017.

³ Estudi relaitzat per Barlovento Comunicación. Consultat el 28 / abril / 2017. Disponible a: <http://prnoticias.com/television/actualidad-de-la-tv/20159275-emisiones-mas-vistas-television-2016-deportes>

Des de la primera retransmissió de futbol en català a la ràdio, el 5 de setembre del 1976, ja han passat més de quaranta anys en els quals diferents emissores s'hi han anat sumant. Primer Ràdio Barcelona i després Catalunya Ràdio a partir del 1985 van realitzar un monopoli de retransmissions en català a la ràdio amb Joaquim Maria Puyal al capdavant fins que en el 2000 RAC1 també va afegir la veu de Joan Maria Pou. Finalment SER Catalunya han sigut els últims en incorporar-se en l'arc mediàtic amb les narracions de Gerard Romero a mitjans de la temporada anterior que , ahora, han donat una nova volta de full a les retransmissions futbolístiques.

L'elecció sobre analitzar les retransmissions radiofòniques es basa en dos raons principals: la primera d'elles és que la ràdio gaudeix d'un ampli ventall d'emissores que retransmeten partits de futbol setmanalment. De la mateixa manera, aquestes, compten habitualment amb un equip d'emissió més gran de la forma que l'anàlisi és més rica que en una narració on només participen dos o tres periodistes.

Les tres retransmissions a les quals s'ha fet referència (RAC1, Catalunya Ràdio i Cadena SER) compten amb molts trets característics semblants però ahora cadascuna té algunes peculiaritats diferents. D'aquesta forma, el treball pretén analitzar inicialment si existeix un marc genèric en el qual se sustenten les retransmissions futbolístiques i a partir de què està compost. A la vegada també es vol conèixer quines són aquestes diferències de les narracions.

2. Metodologia

2.1. Objectius de la investigació

L'objectiu de la investigació parteix de conèixer els trets comuns i distintius de les retransmissions dels partits del Futbol Club Barcelona en la ràdio en català. Dins d'aquest objectiu general, però, diferenciarem objectius principals i objectius secundaris

Objectius principals

- Establir un marc genèric en el que s'engloben les retransmissions esportives.
- Conèixer els trets comuns i distintius de les retransmissions futbolístiques en la ràdio en català.

Objectius secundaris

- Fer un repàs de la trajectòria de les retransmissions futbolístiques en la ràdio en català.
- Esbrinar quin paper tenen les xarxes socials en les retransmissions

2.2. Hipòtesis

L'anàlisi de les retransmissions parteix d'unes hipòtesis inicials que seran tractades durant el treball i se'n veurà la seva verificació o no en les conclusions.

D'aquesta forma la primera hipòtesi és que les retransmissions RAC1 són les que es dirigeixen a un públic més gran, ja que combinen un alt nivell d'anàlisi del joc amb un dinamisme àgil i certa dosi d'humor.

Per contra, també es planteja que en les narracions de Catalunya Ràdio és on hi ha un ritme més pausat i amb una càrrega lingüística més alta.

La següent hipòtesi és que en l'equip de *Moguts pel Barça* és on el locutor principal, Gerard Romero, té un paper més rellevant que en les altres retransmissions. Alhora en aquesta locució és en la que hi ha una major identificació amb el club blaugrana.

2.3. Criteris metodològics

Per tal de tenir una visió completa de les retransmissions futbolístiques en la ràdio en català s'han escollit les tres emissores que realitzen aquest tipus de contingut, com són RAC1, Catalunya Ràdio i SER Catalunya. Pel que fa als continguts del treball s'ha enfocat en les retransmissions dels partits del Futbol Club Barcelona ja que són els que compten amb un major nombre de components durant la retransmissió i d'aquesta forma es poden detectar més aspectes diferencials a l'hora de fer l'anàlisi.

El treball s'estructurarà bàsicament en tres apartats. El primer és el de conèixer el camí que han les retransmissions futbolístiques en la ràdio en català fins al dia d'avui. Esbrinar quins van ser els seus inicis, quin impacte van tenir i com s'ha anat ampliant a partir de la incorporació d'altres emissores de ràdio. En aquest bloc també s'inclourà quina és la situació actual.

A continuació es tractarà quines són les característiques de les retransmissions esportives en la ràdio i identificar si existeix un marc genèric en el qual es basen.

La tercera pota del treball és la de l'anàlisi de les retransmissions futbolístiques en la ràdio en català. En aquest apartat es tindrà el compte els trets distintius de les retransmissions observats en el bloc anterior i s'observarà si els segueixen o tenen altres recursos narratius.

L'anàlisi es farà tenint en compte els partits del Barça contra el Paris Saint Germain del 8 de març en vuitens de final de la Champions League i el de la 34a jornada de Lliga contra l'Osasuna del 26 d'abril. D'aquesta forma s'han escollit dos partits amb unes càrregues emocionals força diferents ja que en un s'havia de completar una remuntada històrica i l'altre era contra el cuer de la Lliga.

3. Història de les retransmissions esportives

3.1. Els inicis de les locucions en català

La primera retransmissió futbolística en català a la ràdio es remunta a la primera jornada de la temporada 1976/77, en un 5 de setembre, en el partit entre el FC Barcelona i la UD Las Palmas amb la locució de Joaquim Maria Puyal. L'emissora pionera i que es va atrevir en introduir el català en les retransmissions esportives va ser Ràdio Barcelona (Cadena SER).

El nom del programa en el qual s'incloïa la locució del partit també era una declaració d'intencions: *Futbol en català*. Aquella retransmissió inicial va tenir Eduard Boet i Isabel Bosch com a col·laboradors. Aquesta última, a més, va ser la primera dona en treballar en la secció d'esports en una ràdio. L'equip també es va anar ampliant amb diferents col·laboradors entre els quals destaca, al 1981, la incorporació d'Antoni Bassas.

Joaquim Maria Puyal ja havia retransmès més de 500 partits en castellà des del 1968 – i algun combat de boxa – però el canvi d'idioma li va comportar un nou repte en haver-se d'adaptar a la terminologia catalana i fins i tot va consultar diaris esportius i enregistraments de la República. De la mateixa manera, durant els primers anys de les retransmissions, va tenir la col·laboració de Jordi Mir el qual li anava corregint la nomenclatura i quina era la forma correcta de dir-ho en català.

D'aquesta forma el locutor va haver de convertir expressions que es deien en castellà al català. Així mateix se'n van fer famoses algunes com la de *escapolir-se de l'escomesa*, que venia traduït de *zafarse del acoso*. Joaquim Maria Puyal, alhora, també tenia clar que “hi havia una manera de parlar als camps de futbol, per part dels afeccionats, que no havia arribat als mitjans des de feia quaranta anys, per culpa de la situació política”.

Puyal ha aclarit en diverses ocasions que en el final del franquisme va tenir una conversa amb el llavors cap d'esports de Ràdio Barcelona, Paco Peris, en la qual li va comentar: "Si parlem en català a la redacció, per què no parlem català a l'estudi?", pregunta a la qual Peris va respondre que ja sabia que estava prohibit. Un any més tard, però, el mateix Puyal seria el que viatjaria a Madrid on la Cadena SER li donaria el vistiplau per engegar les retransmissions en català.

Les emissions d'aquells primers partits de futbol, però, es van retransmetre per freqüència modulada (quan en aquells moments encara era una opció secundària)

mentre que per ona mitjana van seguir emetent el *Carrusel Deportivo* de la Cadena SER.

Les retransmissions en partits del FC Barcelona per la ràdio en català, alhora, va facilitar la normalització d'una llengua que s'havia vist reprimida en un règim franquista que en limitava el seu ús en espais públics i en mitjans de comunicació. Joaquim Maria Puyal, però, explica que volien atraure oients “no tant per la llengua en què transmetíem els partits sinó fent-ho tan bé com poguéssim”⁴.

Els dos primers anys de retransmissió, però, el programa *Futbol en català* es limitava estrictament al que eren les pràcticament dues hores que dura un partit de futbol. Va ser al 1978 quan, en canvi, van allargar la transmissió mitja hora abans del matx i mitja hora més tard, formant així un total de tres hores de narració esportiva en català.

Aquell mateix 1978, a més, l'equip de Ràdio Barcelona també va poder retransmetre el Mundial de futbol en català que es disputava a Argentina.

3.2. El canvi a Catalunya Ràdio

Després de 9 anys de transmissions futbolístiques a Ràdio Barcelona, el mateix Joaquim Maria Puyal conjuntament amb bona part del seu equip fan el traspàs cap a Catalunya Ràdio. D'aquesta forma la primera retransmissió a la ràdio pública va ser a l'agost del 1985 en un partit del Trofeu Gamper entre el Barça i el Ràpid de Viena en la que van participar Antoni Bassas i Jordi Basté. Aquestes retransmissió s'encabien sota el nom de *Futbol a Catalunya Ràdio*.

Puyal comenta que aquest canvi va servir, inicialment, per obrir-se a tot el territori ja que Ràdio Barcelona no arribava a totes les zones de Catalunya. Alhora, arran del naixement de Catalunya Ràdio el trasllat també va significar “tenir la sensació que participaves d'un naixement d'unes empreses que havien de servir per millorar la qualitat dels serveis comunicatius i que l'ús de la llengua seria un element decisiu i des d'una òptica pròpia”.

3.3. ComRàdio

Al 1995 va aparèixer una nova ràdio pública a Catalunya, Com Ràdio. L'emissora va estar en antena 17 anys fins que va haver de tancar al setembre del 2012.

La nova emissora ja va apostar des de ben inici per retransmetre tant els partits del Barça com els de l'Espanyol. D'aquesta forma Jordi Pons va agafar la responsabilitat en

⁴ Cita extreta de l'informe de la Societat Catalana de la Informació: *Les narracions esportives per ràdio i la seva contribució al procés de normalització lingüística del català*.

el mateix 1995 de ser la veu principal de les locucions de l'equip blaugrana i es va mantenir fins a les últimes retransmissions. En aquestes també van participar periodistes com Jordi Gracia, David Bernabéu o Ignasi Trapero.

De la mateixa manera també van iniciar en el 1995 les retransmissions de l'Espanyol que van ser conduïdes inicialment per David Bernabeu. A partir del 2002, però, el locutor va ser Sergi Mas i finalment els últims anys ho va ser Eduard Cabré.

3.4. L'explosió de RAC1

Al maig del 2000, però, apareix la primera ràdio privada d'àmbit català i ho fa amb una clara aposta pels esports. Xavier Bosch, un dels impulsos de RAC1, és qui comenta al llavors director de la ràdio del Grup Godó, Eugeni Sallent, que els esports han de ser un dels pals de pallar de la nova emissora.

D'aquesta forma, amb només deu dies de vida, RAC1 fa la primera retransmissió d'un partit de futbol en un Barça – València de tornada de les semifinals de la Champions en un 10 de maig del 2000 amb Joan Maria Pou com a narrador principal.

En fer la primera narració al maig, RAC1 només va poder retransmetre dos partits d'aquella temporada 1999/00 ja que, a més, només van radiar els partits al Camp Nou per manca de recursos. D'aquesta forma també van narrar el FC Barcelona – Celta referent a la darrera jornada de Lliga.

L'equip d'aquelles retransmissions inicials estava format pel mateix Pou, Raül Llimós, Rosa Gordillo i Carlos Seguí en una fase encara molt inicial de RAC1 i en els que no van poder disposar de micròfons autònoms. En aquells dos partits Xavier Bosch no va poder assistir al primer partit perquè encara tenia contracte amb Catalunya Ràdio que li impedia estar present en la narració.

La temporada següent, la 2000/01, és la primera que RAC1 retransmet de forma completa. L'equip de transmissions pateix algunes variacions respecte els dos partits del mes de maig i el formen Joan Maria Pou, Raül Llimós, Xavier Bosch i Jordi Gracia.

En la present temporada l'equip d'*El Barça juga a RAC1* va assolir la xifra dels 1.000 partits locutats en el 5 d'abril contra el Sevilla.

3.5. ONA FM

Al 2007 va néixer l'emissora d'ONA FM que tenia una programació basada en l'esport, la música i l'humor. D'aquesta forma, per tant, també van iniciar les retransmissions dels partits del Barça. L'etapa d'aquesta emissora va ser curta i va haver de tancar al 2015.

ONA FM va ser adquirida pel Grupo PRISA després de la desaparició d'Ona Catalana. D'aquesta forma les narracions d'aquesta ràdio jove van passar a emetre's per Ràdio Barcelona de la Cadena SER.

Abans del tancament definitiu al 2015, però, l'emissora ja havia reduït alguns programes. Entre aquests es troba les retransmissions del club blaugrana els quals van tenir en la temporada 2013/14 les seves últimes narracions. L'aposta pel futbol a ONA FM, alhora, ja havia descendit des de la temporada anterior en la qual els partits van passar a ser emesos per Ona Mitjana.

Aquestes últimes retransmissions van ser locutades per Joan Barrau. En aquesta curta etapa, però, Jordi Guardiola, Miquel Agut i Lluís Flaquer també van agafar el càrrec de locutor principal. De la mateixa forma en les retransmissions també van participar periodistes de renom com Sique Rodríguez, Edu Polo o Albert Llimós.

3.6. La nova aposta de SER Catalunya

En l'inici del 2016, juntament amb la creació de la nova marca SERCat del Grup Prisa, va aparèixer una nova alternativa a les narracions dels partits en català. L'emissora va agafar com a cap de cartell a Gerard Romero, que després d'haver estat 9 anys a RAC1 va decidir prendre's uns mesos sabàtics i esperar nous reptes.

L'elecció de Romero a més, venia acompanyada de la intenció de SERCat d'apropar-se al públic més jove. L'actual locutor de *Moguts pel Barça* és molt actiu a les xarxes socials i tant els tweets com les fotografies o vídeos d'Instagram evoquen a un estil de vida juvenil.

Les noves retransmissions, alhora, van introduir un element nou: el de convidar en cada partits persones reconegudes de l'àmbit de la televisió, música o esport que també coincideix amb la intenció de fer unes retransmissions més completes més enllà de la narració del partit de futbol.

3.7. Situació actual

Actualment la ràdio en català gaudeix d'un ampli ventall de programes esportius en les seves graelles. Alhora, les tres emissores en català de referència (RAC1, Catalunya Ràdio i SER Catalunya) incorporen retransmissions d'esdeveniments esportius.

3.7.1. RAC1

La ràdio líder de Catalunya compta amb dos programes de temàtica esportiva durant tota la setmana (*Primer Toc* i *Tu Diràs*) i altres dos en cap de setmana (*UltraEsports* i *Superdiumenge*).

La programació entre setmana va tenir uns canvis substancials en l'inici de la present temporada. Fins a l'estiu anterior el *Primer Toc* s'emetia de 19h a 21h entre setmana, però aquest espai ha estat ocupat en la major part pel programa *Islàndia*. D'aquesta forma el programa esportiu ha entrat a formar part de l'informatiu del migdia el qual la secció d'esports s'ha ampliat de 15 a 45 minuts.

L'altre programa esportiu de referència és el programa nocturn *Tu Diràs* que segueix les dinàmiques habituals d'informació i tertúlies esportives. Dirigit i presentat des d'aquesta temporada per Roger Saperas, el programa ocupa mitja hora més que en anteriors anys en la que han introduït més informació poliesportiva.

En el cap de setmana es mantenen els dos programes esmentats però alhora se n'afegeixen dos més. El primer d'ells és l'*UltraEsports* que s'emet a primera hora de la tarda del diumenge. En aquest es repassa, tant de forma informativa com en entrevistes o reportatges, l'actualitat de les curses de llarga distància com d'expedicions en els grans cims del planeta.

El programa que té una durada més llarga, però, és el *Superdiumenge* que comença a les 16h i s'allarga fins les 23h. És el programa més poliesportiu de la graella de RAC1 en el qual s'inclouen una gran quantitat d'entrevistes a esportistes de diferents modalitats. En aquest, alhora, també s'inclouen retransmissions esportives; tant de futbol, bàsquet, handbol...

Pel que fa purament a les retransmissions que tenen els partits fixats són els que juguen el FC Barcelona i l'Espanyol. El primer d'ells és el que compta amb un equip més gran. Joan Maria Pou, que continua com a locutor des del primer dia de RAC1 és acompanyat per Raül Llimós, Roger Saperas, Jaume Mullor, Aleix Parisé, Edgar Fornós, Miquel Agut, Marc Guillén i Marta Ramon. En els partits de l'Espanyol, en canvi, l'equip es redueix a cinc persones en les quals hi ha Eduard de Batlle com a locutor i està acompanyat per (Dani Solsona, Gerard Costafreda, Xavi Puig i Albert Ferran)

3.7.2. Catalunya Ràdio

La ràdio pública catalana ha fet aquest any una aposta decidida pels esports i ha afegit un programa esportiu, el *Tot Costa*, en la seva graella. Alhora es mantenen els programes d'*El club de la mitjanit*, el *Tot gira* i el *Tot gira migdia*.

La principal novetat d'aquesta temporada a Catalunya Ràdio va ser la creació d'un espai esportiu durant les tardes. D'aquesta forma Jordi Costa i Sònia Gelrà van canviar de

RAC1 a Catalunya Ràdio per presentar el *Tot Costa*, ocupant així la franja que tenia el programa d'actualitat política *Catalunya Vespre*.

La Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, però, també ha fet petits canvis en altres franges horàries. D'aquesta forma El club de la *mitjanit* va passar de ser un programa exclusivament radiofònic amb fer una espai multicanal entre Catalunya Ràdio i Esport3. Així mateix el programa que presenta Francesc Garriga és presentat des dels estudis de TV3 però manté el mateix format. Per contra, qui s'ha vist perjudicat ha sigut Lluís Canut en desaparèixer l'*Efectivament*.

Aquesta aposta pels esports entre setmana, en canvi, ja fa anys que Catalunya Ràdio la va fer en els caps de setmana. Al 2004 Xavier Grasset i Óscar Fernández van presentar el primer *Tot Gira* en el qual els primers anys es va combinar l'esport amb la cultura, la gastronomia o les noves tendències entre d'altres temes. Darrerament, però, ja s'ha consolidat en les tardes fins a la nit (de 16h a 00h) de dissabte i diumenge com un espai poliesportiu.

Alhora en els caps de setmana també hi ha el *Tot gira migdia*; un informatiu de 30 minuts de temàtica esportiva.

En les retransmissions dels partits del Barça i Espanyol, es repeteix força la situació que a RAC1. En el cas dels partits del conjunt blaugrana, Catalunya Ràdio compta amb un gran equip. Joaquim Maria Puyal n'és el locutor en una retransmissió on també hi participen Ricard Torquemada, Marta Carreras, Joan Gelabert, Jordi Cutillas, Carles Domenech, Jaume Ramon, Laia Tudel, Judit Esteban i Marc Peiron.

L'equip de retransmissió es redueix en els partits de l'equip periquito la formen Eudald Serra com a locutor i Sergi Andreu, Marc Mayola, Dani Ballart, Sergio González i Carles Domènech com a acompanyants.

3.7.3. SER Catalunya

De les tres emissores en català de referència, SER Catalunya és la que té un ventall menor de programes esportius en català. Aquests complementen la graella de Cadena SER. D'aquesta forma compten amb *La Graderia*, *Què t'hi jugues* i *La Sotana*.

El primer d'ells és un informatiu de 15h a 16h dirigit i presentat per Lluís Flaquer que, alhora, és el narrador dels partits del Barça en castellà a Cadena SER que es continuen retransmetent tot i haver introduït les locucions en català. Des del 2014 també s'hi va afegir el programa *Què t'hi jugues*, un espai d'actualitat i tertúlia en el vespre.

Aquesta temporada, a més, han introduït un espai que barreja l'humor i l'esport amb un programa setmanal: *La Sotana*. El programa, que s'emetia fins el febrer d'aquest 2017 a Ona de Sants-Montjuic fa una sàtira de l'actualitat esportiva en el qual freqüentment tenen un convidat relacionat amb l'esport com poden ser periodistes, futbolistes, directius...

Pel que fa a les retransmissions, va ser en l'inici del 2016 quan la Cadena SER va decidir tornar a fer una aposta pel català. Com ja s'ha dit anteriorment, aquesta ho va fer de la mà de Gerard Romero com a narrador després que aquest s'hagués fet un nom en el món del periodisme a RAC1. La fórmula *Moguts pel Barça* també va incorporar Sergi Hernández, Bern Redondo, Fermín Suárez i Laura Lanau en les retransmissions. Aquestes, a més, també han volgut donar-li un segell propi i en cada partit tenen un convidat de renom; principalment actors, cantants o esportistes.

4. Característiques de les retransmissions esportives

Tot i que no hi hagi un llibre d'estil establert sobre com han de ser les retransmissions esportives, sí que és cert que hi ha uns certs patrons que es repeteixen entre les diferents emissores. De la mateixa manera també hi ha característiques d'una de la narració que cada emissora utilitza segons l'estil que vol adoptar.

D'aquesta forma les especificitats de les retransmissions es poden dividir en dues categories: segons l'estructura i les característiques de la narració.

4.1. Estructura del programa

Les retransmissions esportives tenen una estructura definida prèviament en la qual hi ha una sèrie de pautes que se segueixen. La majoria d'aquestes han arribat fruit de la pròpia evolució del gènere i que les diferents ràdios han anat adaptant al seu estil. Algunes d'aquestes decisions, alhora, també es prendran tenint en compte el tipus de target al qual es dirigeix l'emissora; tant pel que fa a edat, club de preferència, ideologia futbolística...

4.1.1. Diversificació de papers

Una de les primeres qüestions que criden l'atenció en escoltar una retransmissió és que cada persona té un rol amb una funció diferent per tal de complementar la narració i fer-la de forma més coral. Alguns papers es poden definir en els següents rols:

Conductor o coordinador de la retransmissió

El rol de conductor principalment es du a terme en aquells programes en que hi ha un carrusel (espai en el que es repassen de forma simultània diversos esdeveniments esportius). Normalment el conductor de la retransmissió és el propi narrador

Narrador principal

És la persona que narra el que està succeint sobre el terreny de joc. Aquest ha de tenir la capacitat de transportar als oients allò que ell està veient. De la mateixa manera ha de saber entendre que li demanen els oients i poder interactuar segons les reaccions del públic en directe.

Analista tècnic

Té la funció de realitzar interpretacions com a expert de la prova esportiva que es poden escapar del públic majoritari. Aporten una gran credibilitat i augmenta l'interès de l'audiència. Alhora descarrega al narrador de fer comentaris tècnics. Característiques:

- Fer el missatge de la forma més comprensible possible

- Adequar-se al ritme de la retransmissió
- Actitud pedagògica
- Realitzar contextualitzacions per entendre com s'està desenvolupant tota la prova

Narrador complementari

Se situa en una ubicació diferent i en pot haver tants com es cregui necessari.

- Peu de camp: visió més propera del que succeeix al camp i a les banquetes
- Situat en localitats on habitualment se situen personalitats
- Situat en la roda de premsa
- Situat en una grada diferent

Servidor

Aporta diferents dades o analitza imatges gravades. Les dades que diguin han d'aportar una interpretació per tal que el públic entengui el rendiment dels jugadors. Normalment estan en l'estudi de ràdio i és un paper que en moltes ocasions és compartit entre diversos periodistes. Alhora poden informar d'altres resultats esportius

4.1.2. Diàleg

Aquesta diversificació i ampliació de papers ha tendit a què hi hagi un major diàleg entre els components d'una retransmissió. "El domini del diàleg és vital per obtenir una bona coordinació entre els membres de l'equip" (Blanco, 2002, p. 128). El diàleg, a més, també pot resoldre dubtes dels oients o dels mateixos integrants de l'equip de narració.

4.1.3. Parcialitat

La gran majoria de retransmissions tenen una clara identificació amb un club o un esportista en concret. Aquesta característica es manifesta molt més en ràdios d'àmbit autonòmic o fins i tot local. Les emissores d'àmbit estatal, en canvi, sí que hi ha un intent per mantenir una major parcialitat ja que és més fàcil que aficionats de tots dos equips estiguin escoltant el partit per la ràdio. Tot i això, i especialment pel que fa als grans equips, sí que es poden endevinar fàcilment els seus colors de preferència.

Aquesta identificació clara cap a un equip, però, no hauria de condicionar en les valoracions interpretatives que pugui fer un periodista; especialment les que fan referència a l'arbitratge.

4.1.4. Anàlisi tàctica

Un element indispensable en les retransmissions és l'explicació de forma pedagògica per part d'un expert de l'anàlisi tàctica i que sàpiga trobar detalls que bona part del públic no sàpiga percebre. L'analista tècnic ha de tenir un ampli coneixement de l'esport en concret, el context, les característiques de cada esportista...

Aquestes es fan majoritàriament quan el joc està aturat i s'han de fer de la forma més precisa i en poc espai de temps per no intercedir en la narració del partit.

En moltes ocasions aquestes anàlisis es fan tenint en compte que ja han passat i s'especula en com pot incidir en el futur. D'aquesta forma hi ha més discurs especulatiu que interpretatiu, fet que Josep Maria Blanco, creu que s'haurien de combinar més.

4.1.5. Descripció ambient

Les cites esportives, generalment, es disputen en grans estadis amb desenes de milers d'aficionats que impulsen el seu equip cap a la victòria. Aquest fenomen, per tant, també és important que el narrador el tingui present i el sàpiga traslladar cap a les persones que estan a casa escoltant la narració. Es fa especialment important en partits de gran rellevància on les graderies acostumen a estar més plenes i en un ambient més caldejat.

De la mateixa manera la retransmissió pot anar acompanyada d'altres circumstàncies que acompanyen el partit de futbol. Així mateix hi podem trobar les mesures de seguretat, entrades venudes, meteorologia...

4.1.6. Descripcions de les repeticions

La rapidesa de les jugades provoca que en moltes ocasions el locutor no pugui narrar tot el que passa en el terreny de joc. D'aquesta forma pot haver-hi alguna passada, desmarcades o accions polèmiques que passin desapercibudes en la narració inicial.

“Durant una acció de joc passen moltes coses, tu no les pots explicar totes i has d'anar elidint algunes coses per arribar al final. Quan fan gol has de dir gol, no pots dir gol al cap de cinc segons. Has de dir gol quan fan gol. Mentrestant potser han tocat la pilota set jugadors i potser no pots dir set noms si vols arribar al final dient gol quan fan gol. Perquè no tens temps materialment de dir tots els noms i de fer servir un verb i, a més a més, fer servir tota la resta de paraules que et fan falta per construir la frase correctament.” (PUYAL, J.M. 2016)

Les repeticions de les jugades, per tant, és una oportunitat per afegir detalls i accions del joc que s'hagin pogut escapar. Aquestes “són útils per fer discursos explicatius i descripcions de les quals, posteriorment, se'n poden fer argumentacions i discursos interpretatius per part dels diferents narradors o de l'analista” (Blanco, 2002, p. 139).

4.1.7. Discursos especulatiu

Una de les funcions principals dels analistes és la de detallar amb exactitud que ha passat en la jugada anterior i perquè s'han succeït una sèrie d'accions. De la mateixa manera, però, l'analista també acostuma a especular sobre que pot passar en el futur més proper. Tot i que és un discurs que és més comú en les tertúlies esportives que no en les pròpies retransmissions, també és habitual que se'n faci us durant la disputa d'un partit de futbol.

4.1.8. Recordatori minut i resultat

En la totalitat dels oients que estan escoltant una retransmissió, és possible que molts s'hagin incorporat amb l'esdeveniment esportiu ja començat. D'aquesta forma el narrador ha de ser conscient d'això i anar recordant els esdeveniments més importants que han passat en el partit. En aquest cas hi trobem principalment el resultat i el minut de joc però també si hi ha hagut un expulsat, un jugador lesionat...

Aquest recordatori es fa especialment important en aquelles persones que només estan seguint el partit a través de la ràdio i que, per tant, no tenen una televisió que els hi mostri el minut i resultat.

4.1.9. Actualització de dades

Una altra forma d'ajudar a la contextualització de l'esdeveniment és l'actualització de dades històriques. Actualment les emissores de ràdio compten amb una gran base de dades que permet que puguin anar aportant noves dades. Aquesta tasca normalment és desenvolupada pel servidor i també aporta dades sobre dubtes que sorgeixen en la narració.

Les dades que poden aparèixer en una retransmissió es divideixen, bàsicament, en dos. Primer de tot hi ha aquelles que fan referència al mateix partit on hi podem trobar dades de possessió de pilota, xuts a porteria, faltes, córners...

De la mateixa forma, però, també enriqueix la narració que s'aportin dades històriques. Aquesta feina requereix d'una gran preparació i cal saber trobar dades que en aquell partit poden esdevenir en un número rodó. Per exemple: si un jugador porta 98 gols amb un equip, tenir-ho present per si fa dos gols i per tant arriba a la xifra dels 100.

4.1.10. Paper de les xarxes socials

Des que s'han instaurat les xarxes socials, les retransmissions han tingut un espai més ampli en el qual interactuar amb els seus oients. Alhora també han sorgit retransmissions que inclouen una càmera de vídeo a la cabina durant el partit i que, un

cop penjat a les xarxes, ajuda a fer-ne difusió. Aquest fenomen destaca sobretot en la narració de gols de gran rellevància.

El paper de les xarxes socials, alhora, és de doble sentit. Per tant, tal i com en directe poden anar llegint la opinió dels oients, també hi poden publicar les accions més destacades del partit. D'aquesta forma també ha aparegut un altre paper important en l'equip de retransmissions com és el que gestiona les xarxes socials i filtra quins missatges es diuen per antena tot i que actualment encara tenen un paper residual

Jo penso que han de tenir un pes molt residual. Potser pot servir per fer, per exemple, enquestes sense rigor científic però que et permeten una mica de moviment o algunes opinions que et permeten completar la transmissió. Però jo intento que fem ràdio perquè si estem a molts llocs alhora pots atabalar una mica.

“Jo penso que han de tenir un pes molt residual. Potser pot servir per fer, per exemple, enquestes sense rigor científic però que et permeten una mica de moviment o algunes opinions que et permeten completar la transmissió. Però jo intento que fem ràdio perquè si estem a molts llocs alhora pots atabalar una mica.” (POU, J.M. 2017)

A través dels comentaris que es reben a les xarxes socials, especialment Twitter, pot ser un espai per “accedir a reflexions enginyoses capaces d'inspirar noves informacions si se sap utilitzar convenientment” (Pérez Sánchez, 2013, p. 2011).

4.1.11. Publicitat

Les mencions publicitàries s'han establert totalment com una part més de les retransmissions esportives. Aquestes, a més, “tenen un caràcter especial ja que es fan sense que gairebé es distingeixi de la conversa que s'està mantenint o de la descripció de la jugada que s'està produint en el camp de futbol” (Guarinos, 2000, p. 4).

D'aquesta forma l'equip de la narració acostuma a tenir un responsable en introduir aquestes falques publicitàries: l'*animador*. Aquest “té la missió d'animar les narracions i ho fa, fonamentalment a través de la inserció d'anuncis publicitaris. Per introduir-los es val tant dels aspectes verbals (la paraula, el nivell discursiu) com de les pròpies qualitats sonores de la veu (timbre, to, intensitat, utilització de pauses...) ja que un anunci es transmet d'una forma o altra depenent del moment del programa” (Herrero y Romero, 2011, p. 242).

4.1.12. Presència de l'humor

De la mateixa manera que passa amb les mencions publicitàries, l'humor també s'ha establert com un element més de les narracions esportives. Les pròpies falques sovint s'anuncien amb un estil humorístic.

Aquesta presència de l'humor en una retransmissió, alhora, és més habitual que es dugui a terme en partits ja clarament decantats cap a un equip i en el qual l'interès informatiu pot haver baixat.

Les emissores, per tant, amplien el seu targete obtenint un públic que potser no vol tenir una narració purament esportiva sinó que també aporti una dosi d'entreteniment.

4.1.13. Actualització d'altres esdeveniments esportius

En algunes ocasions les retransmissions d'un partit en concret s'inclou en un programa radiofònic d'unes quantes hores en les quals es produeixen una sèrie d'esdeveniments esportius. D'aquesta forma l'emissora es converteix en un espai informatiu d'actualitat esportiva i en el qual es van informant als oients d'altres resultats que s'estan produint simultàniament.

Aquest és un aspecte que és molt comú en les narracions radiofòniques, però que en canvi no s'utilitza en les narracions televisives on se centren en el propi esdeveniment que s'està emetent.

4.1.14. Altres recursos

Tal i com les retransmissions recorren a l'humor per fer una narració més àgil, també ho poden fer utilitzant altres recursos. En aquests hi podem trobar des de música o efectes sonors.

Aquestes alternatives s'acostumen a utilitzar en moments que l'oient ja té identificats i en moments clau que poden ser de gran rellevància en l'esdevenir del partit. D'aquesta forma són recursos que es poden tenir en compte en celebracions de gols, falten perilloses, descansos...

4.2. Característiques de la narració

Tot i locutar el mateix partit, cada narrador adopta un estil propi que el diferencia de la resta. Algunes característiques venen marcades per la pròpia veu i dinàmica de narració que ha adquirit el locutor. Altres, però, també venen condicionades per la intencionalitat que li vol donar.

4.2.1. Ritme

El ritme d'una locució és la velocitat amb la qual el narrador principal explica el desenvolupament de les jugades de joc. Un dels aspectes que es caracteritzen del ritme és que "el major o menor ritme imprès durant una retransmissió s'hauria de veure reflectit en accions que tinguin una major o menor repercussió en el resultat final de la prova esportiva retransmesa" (Herrero Gutiérrez, 2013, p. 137).

D'aquesta forma les accions properes a l'àrea rival i amb la possibilitat que acabin en gol tindran un major ritme. Tanmateix el ritme també es veu reduït en partits en els quals el ritme de joc sigui més pausat o en aquells en els que el marcador ja mostra un clar guanyador.

4.2.2. To

Per parlar del to primer cal diferenciar entre el to que es distingeix els greus dels aguts i el to com a sinònim del volum o intensitat d'un so. D'aquesta forma, en el primer dels casos no depèn tant de la intensió del narrador sinó del propi to que té la seva veu.

Pel que fa al volum d'una locució sí és un element que reflecteix la intensitat que vol emprar el narrador. D'aquesta forma un to elevat unit a un ritme ràpid tindrà una forta carrega expressiva. El locutor també ha de tenir en compte no tenir un to elevat durant bona part del transcurs del partit perquè sinó no podrà emfatitzar en les situacions del joc de més rellevància.

En una entrevista al Diari ARA Joaquim Maria Puyal teoritzava sobre la utilitat de mantenir un ritme i un to elevat i com ho havien adaptat les ràdios en català:

“El ritme i el to donen molta força a la comunicació, no fa falta sempre anar a parar a l'auxili de les paraules, per això jo no sóc partidari de cridar sempre. I molts companys de transmissions en català han seguit aquest criteri, i n'estic content: en general les emissions en català són menys cridaneres. No té sentit cridar desesperadament. Perquè l'oient té elements per imaginar-se el discurs” (PUYAL, J.M. 2016)

4.2.3. Entonació

“La riquesa expressiva de les paraules o les oracions les podem augmentar també realitzant canvis en les línies melòdiques de les quals ens ajudem per pronunciar-les i de les variacions combinades del to i la intensitat, així com de les pauses i els canvis de ritme” (Blanco, 2002, p. 94)

L'entonació, per tant, és l'element que acaba per arrodonir amb el ritme i el to. De la mateixa manera ens podem trobar que el narrador tingui una entonació amb un final ascendent o descendent segons la situació del joc. La solució ha de passar per aquella decisió en la qual els oients puguin tenir una bona comprensió.

4.2.4. Duració dels fonemes

En situacions del joc de gran rellevància per la importància que pot tenir en el resultat final els narradors utilitzen diferents recursos per tal d'emfatitzar l'acció. En el futbol, per exemple, és comú que s'allargui la “o” en un gol o la “a” en xuts que surten fora.

L'allargada dels fonemes s'acostuma a fer en les vocals però també pot ser que es faci en les consonants.

4.2.5. Silencis

Un dels perills que existeixen durant la retransmissió és la de quedar-se deixar uns segons sense que ningú parli i, per tant, es formi un silenci durant la narració. En el cas de les narracions en ràdio, però, en haver-hi forces col·laboradors és un element que rarament pot succeir.

Tot i això el narrador principal sí que pot utilitzar algunes petites pauses per emfatitzar en moments de tensió.

4.2.6. Cantarella

En l'estil que adopta cada periodista és comú que alguns tinguin una cantarella força marcada. En diverses ocasions el ritme del joc porta a que els narradors efectuïn una cantarella de forma impostada. El narrador, però, hauria d'intentar que aquesta es produís de la menor forma possible.

4.2.7. Càrrega expressiva

Tal i com s'ha comentat anteriorment, un ritme i un to força elevats condueix cap a una càrrega expressiva bastant marcada. Una major càrrega expressiva, però, no pot deixar de banda la rigurositat d'una retransmissió i la claredat amb la qual es narra un partit.

Les situacions de joc de perill o en partits d'alta tensió són els que acostumen a tenir una càrrega expressiva més alta.

4.2.8. Narració dels gols

La situació més àlgida en un partit de futbol és el gol. Precisament en el futbol, a més, el gol té una rellevància primordial que no tenen, per exemple, les cistelles en un partit de bàsquet. Aquest punt clau, per tant, s'ha de veure reflectit en la narració.

De la mateixa manera la locució d'un gol no pot ser fruit totalment de la improvisació, sinó que ha d'haver-hi una preparació al darrere. “El gol, en la ràdio, casi exigeix una redundància, l'explicació de nou de la jugada, la repetició de com s'ha produït aportant noves dades o fins i tot declaracions d'altres testimonis” (Blanco, 2002, p. 138). Finalment la narració d'un gol també ha d'acabar amb el recordatori del minut i resultat. En les narracions dels gols, alhora, s'han d'establir com es narren els de l'equip contrari. De forma general es fan amb un to més baix que contraposa amb l'alegria que hi ha en els gols del club de preferència

4.2.9. Pronunciació jugadors

Especialment en els jugadors estrangers sorgeix sovint el dubte de com s'ha de pronunciar el seu nom. D'aquesta forma ens podem trobar en retransmissions que l'adapten a l'idioma propi, com pot ser al català o castellà, mentre que d'altres mantenen la pronúncia original.

Aquesta qüestió sí que generalment és fruit del debat d'un equip de narració en decidir quin estil adoptar.

4.2.10. Terminologia pròpia

Cada esport té una sèrie de tecnicismes que es diferencien de la resta d'esports. D'aquesta forma en el futbol començant per les posicions dels jugadors, tipus de regats o tipus de remats a porteria es poden trobar una gran quantitat de paraules específiques per cada situació.

Cada retransmissió, alhora, també pot escollir si utilitza la terminologia del seu propi idioma o la original en anglès.

De la mateixa forma, a més, cada jugador se'l pot nombrar de diferents maneres per no repetir sempre el seu nom. Per exemple Iniesta se'l pot anomenar com "el capità del Barça", "el dorsal 8", "el manxec", "el de Fuentealbilla"...

Al llarg de les narracions cada emissora també va incorporant sinònims en diversos jugadors. Alguns d'aquests acaben resultant totalment familiars entre els oients tot i que només s'utilitzin en aquella emissora.

4.2.11. Situació de l'acció en el terreny de joc

De la mateixa forma que és important que el narrador vagi recordant el minut i el resultat en diferents moments del partit, també ho és que en una mateixa jugada expliqui en quina posició del camp es produeix l'acció.

Tot i que en moltes ocasions només pel ritme i el to ja es pot intuir la perillositat de l'acció, segueix convenint situar la jugada en la parcel·la en la qual s'està produint.

4.2.12. Metàfores

La locució d'un partit de futbol és la formació d'un gran relat en el qual es desenvolupen un seguit d'accions de més o menys rellevància. En aquest també es convenient utilitzar metàfores per tal de "generar imatges auditives en el oient" (Blanco, 2002, p. 148)..

4.2.13. Onomatopeies

Les onomatopeies són un altre recurs per construir una narració més completa., tot no ser un element que s'utilitzi freqüentment. Algunes vegades, però, si que es pot fer servir quan es vol donar un sentit més d'espectacle en la narració.

4.2.14. Llenguatge bèl·lic

La situació d'un partit de futbol en el qual dos equips s'enfronten i en el qual, en moltes ocasions, un en surt vencedor i l'altre perdedor dóna molt de joc en utilitzar expressions bèl·liques. Aquestes també s'utilitzen en jugades més específiques com quan dos jugadors s'estan disputant una pilota.

Aquest recurs pot ser utilitzat en comptades ocasions, però no convé que sigui habitual per generar la sensació d'excessiva violència.

5. Anàlisi de les retransmissions

Tenint en compte els diversos elements esmentats en l'apartat anterior, s'efectuarà l'anàlisi de les retransmissions de RAC1, Catalunya Ràdio i SER Catalunya.

5.1. RAC1

Estructura del programa

- Diversificació de papers

L'equip d'El Barça juga a RAC1 està compost per nou periodistes: Joan Maria Pou, Raül Llimós, Marc Guillén, Roger Saperas, Jaume Mullor, Aleix Parisé, Edgar Fornós, Miquel Agut i Marta Ramon.

Conductor i narrador principal

Les dues funcions són dutes a terme per Joan Maria Pou que és la veu cantant durant la prèvia i tot el partit. Tot i això, un cop acabat el partit sí que fa un resum ràpid del partit i al cap de pocs minuts ja dona pas a Jaume Mullor que fa de conductor del programa durant el post-partit.

Analista tècnic

Marc Guillén és la veu principal per detallar situacions tàctiques que es van succeint. Els seus comentaris no acostumen a sobrepassar els 10 segons. Tot i això, té un pes rellevant durant la retransmissió ja que intervé sovint i a vegades és preguntat per altres companys davant de dubtes tàctics.

Narrador complementari

Peu de camp: Edgar Fornós i Marta Ramón

Els dos se situen al peu de camp però tenen algunes funcions diferents. De forma general Edgar Fornós s'encarrega de les accions de jugadors i algunes estadístiques del Barça mentre que la Marta Ramón ho fa dels jugadors i dades de l'equip rival. D'aquesta manera, per tant, tenen les següents funcions repartides:

Edgar Fornós és l'encarregat d'anar comptant els córners a favor del Barça, explicar els jugadors culers que s'escalfen i entren al camp, reacció dels jugadors blaugranes tant en els gols com ocasions de gol, les targetes que reben i protestes que efectuen cap a l'àrbitre.

La Marta Ramón, ahora, també té aquestes responsabilitats però en l'equip contrari. També és la persona que diu quants minuts de temps afegit hi ha i l'assistència del Camp Nou.

En els descansos també tenen establert que l'Edgar Fornós explica com els jugadors van sortint del camp mentre que immediatament després Marta Ramón explica com reacciona el públic en arribar el descans. En altres moments del partit, però, la descripció de l'ambient a l'estadi és compartida entre els dos periodistes.

Les funcions, per tant, es reparteixen majoritàriament d'aquesta forma tot i que també pot ser que en algun moment s'intercanviïn, especialment quan fan referència a reaccions de jugadors o de les banquetes.

Cabina: Raül Llimós

En partits de força rellevància també se situa a la cabina del Camp Nou, mentre que en d'altres intervé des de l'estudi. La seva funció és la de ser un narrador complementari més però no acaba de tenir un paper del tot definit.

Estudi de ràdio: Miquel Agut, Jaume Mullor i Roger Saperas.

Els integrants de l'equip que es queden a l'estudi de ràdio són els que sovint expliquen les accions repetides. A més de fer-ho sobre les jugades sobre el camp també en destaquen alguna que passa a les banquetes. Pel que fa estrictament als comentaris sobre el partit tenen una funció força semblant, però també en tenen d'altres diferenciades.

Miquel Agut és qui està pendent d'altres resultats esportius que estan succeint simultàniament.

Jaume Mullor és, dels tres, qui més intervé en la descripció de les jugades repetides.

Finalment Roger Saperas, que només participa a les retransmissions en ocasions molt especial, és qui té un rol menys definit més enllà d'afegir la seva opinió del que està passant en el camp.

Aquests, però, tenen un paper més residual en moments de màxima tensió i en el qual és més important saber què passa al camp i, per tant, que el narrador principal tingui més protagonisme en la locució.

Servidor

Aleix Parisé és l'encarregat d'anar repassant les dades en relació a noves estadístiques que apareixen fruit del partit.

De la mateixa manera també és qui llegeix els tweets que van rebent i qui, un cop acabat el partit, repassa els titulars de les cròniques dels diferents diaris esportius.

- Diàlegs

Al llarg de la transmissió els diversos integrants de l'equip mantenen forces diàlegs sobre aspectes del mateix partit com també d'altres temes d'interès. Aquests, però, tenen més presència en partits ja molt decantats i en els quals ja no és de tanta importància narrar el que passa sobre el camp.

En alguna ocasió, alhora, també hi ha una interpel·lació directe a una persona concreta per aclarir algun dubte que pot haver-hi. En aquest cas, per tant, pot ser des de preguntar alguna qüestió tàctica a l'analista, alguna acció concreta als del peu de gespa o repetició als que estan a l'estudi

- Parcialitat

En tot moment hi ha una clara identificació cap el Barça de la qual no se n'amaguen.

Pel que fa a l'arbitratge, de forma general, mantenen una certa distància i no emeten el seu judici segons si la decisió afavoriria a l'equip blaugrana o no. Això es mostra més evident en les repeticions ja que en la narració en directe sí que hi ha alguna protesta més.

Dels membres de l'equip, alhora, Raül Llimós és el que té un discurs més partidista sobre l'arbitratge

- Anàlisi tàctica

Com ja s'ha dit anteriorment, Marc Guillén és qui fa la major part dels comentaris més tècnics sobre el partit tot i que alguna vegada també en fan algun altre membre de l'equip. Les seves intervencions acostumen a ser molt curtes però amb una idea clara sobre el que ha de descriure i amb un discurs molt entenedor.

Una dinàmica que ja hi ha establerta en la retransmissió i que és molt positiva ja que situa a l'oient és que just quan comença el partit al cap de pocs segons ja descriu alguna disposició tàctica de la qual podia haver-n'hi algun dubte durant la prèvia del partit.

De la mateixa manera en cada canvi de jugadors també comenta com podria canviar el partit i, en cas de ser un canvi de l'equip rival, descriu les característiques del jugador que entra al camp.

- Descripcions de l'ambient

L'Edgar Fornós i la Marta Ramón, en estar a peu de camp, són els que majoritàriament descriuen l'ambient de l'estadi. Aquests, per tant, estan pendents d'alguns cànctics que

s'estiguin fent, pancartes que es poden desplegar a la grada, protestes del públic cap a l'àrbitre...

Un dels aspectes principals és el de transmetre l'estat d'ànim dels aficionats; qüestió que expliquen després de cada gol i quan s'arriba al descans.

També és freqüent que hagin de fer alguna contextualització per tal que l'oient pugui entendre el que passa. Això pot succeir quan el públic fa una acció o un càntic poc habitual que pugui ser de protesta o d'homenatge cap algú en especial i els oients no tinguin identificat i els costi desxifrar-ho.

- Descripcions de les repeticions

Les descripcions repeticions, bàsicament, s'efectuen després de tres tipus d'accions: per explicar com s'ha construït una jugada, debatre sobre alguna acció polèmica o saber la reacció dels jugadors o de la banqueta després d'una acció.

En el primer dels casos, a més, també pot ser que sigui per descriure la jugada del gol. En aquest cas el narrador és qui descriu la jugada. En les altres accions s'acostuma a repartir entre l'analista i els narradors complementaris que hi ha a l'estudi.

Per una acció polèmica o reacció dels jugadors, en canvi, pràcticament són sempre els complementaris els qui expliquen què ha passat.

- Discursos especulatius

La major part dels discursos especulatius els efectua l'analista ja que és qui, en major part, ha de descriure el que passa en el present i com pot afectar en el futur immediat.

Tal i com Marc Guillén explica la disposició tàctica just iniciar-se el partit, també ho fa en els primers minuts sobre quin tipus de partit s'espera per tal i com ha començat.

Al llarg de la retransmissió no fan gaires discursos especulatius però, precisament en un dels partits analitzats es pot veure el perill de fer-ne perquè després pot passar el contrari del que has dit anteriorment.

D'aquesta forma en el partit dels vuitens de final de la Champions, en el descans, Marc Guillén diu que si el Barça vol guanyar l'eliminàtoria haurà d'evitar com sigui rebre un gol perquè veu molt difícil poder fer 6 gols amb la defensa del PSG. Alhora, Joan Maria Pou també s'aventura a dir a les acaballes del partit: "Ja no hi ha temps per fer-ne 3 i el Barça se n'anirà de la competició als vuitens de final".

Tot i que és comprensible que fessin aquests discursos, tal i com estava anant el partit, és una mostra que cal anar en compte amb què es diu.

- Recordatori minut i resultat

Aquesta tasca és pràcticament exclusiva del narrador principal. En tots els gols, a més, en acabar de narrar-lo es diu qui ha marcat i el resultat. En el cas de RAC1 Joan Maria Pou repeteix constantment el resultat del partit. A continuació es presenten les vegades que ho va repetir (inclòs el descans) en els dos partits analitzats:

Barça – Osasuna: En aquest partit el narrador recorda fins a 36 vegades el resultat del partit. D'aquestes, a més, en 13 ocasions també diu qui han marcat els gols.

Barça – PSG: Repeteix el resultat en 39 ocasions, però només en 10 diu qui ha marcat els gols.

Tot i que el recordatori és més important quan el partit està ajustat, curiosament el locutor ho repeteix més vegades en seqüències on el partit és més avorrit. Aquest fet es produeix, essencialment, perquè quan succeeixen moltes coses sobre el camp ha d'estar molt pendent de narrar tot el que passa i no té tant temps per recordar el resultat.

Per contra, quan el partit està més avorrit, utilitza aquest recurs per omplir una mica el temps. També es pot observar com en el partit contra l'Osasuna diu més vegades els golejadors del partit ja que no és tant rellevant el que passa al camp.

En tots dos partits es repeteix el resultat en prop de 40 vegades. D'aquesta forma, de mitjana, l'oient té el recordatori del minut i resultat cada menys de 3 minuts.

- Actualització de dades

La funció d'anar oferint noves dades és del servidor i, per tant, en el cas de RAC1 d'Aleix Parisé, només amb l'excepció dels córners llançats en aquell mateix partit que ho fan els que estan a peu de camp. Tal i com s'ha explicat anteriorment Edgard Fornós diu els córners llançats pel Barça mentre la Marta Ramón ho fa dels de l'equip rival.

Les dades que ofereix sempre són relacionades amb el que està passant sobre el camp. Aquestes es diferencien entre les que només fan referència al partit que s'està disputant i les que es repassen del global de la temporada o d'altres anys per contextualitzar situacions del present.

En el primer d'aquests apartats hi trobaríem dades de possessió, xuts a porteria, pilotes recuperades... En l'altre, en canvi, podríem trobar-hi xifres golejadors d'un jugador, jugadors que estan apercibuts de sanció, quants partits feia que un jugador no marcava o en quants de seguits ho ha fet....

- Paper de les xarxes socials

En les retransmissions de RAC1 el paper de les xarxes socials és molt residual. En els dos partits analitzats només es fa referència a una broma que està circulant a Twitter i un repàs de tweets que han rebut a 5 minuts d'acabar el partit contra l'Osasuna que ja estava totalment decantat per 7 a 1.

Qui llegeix els tweets és Aleix Parisé que en el descans i al final del partit sí que sempre n'escull alguns. Aquests són els que reben amb el hashtag #fRac1 que és l'oficial de les retransmissions d'*El Barça juga a RAC1*. Alhora també poden llegir esporàdicament alguns missatges que reben al seu canal de Shootr.

- Publicitat

En el retransmissions de RAC1 no hi ha un animador clar que sigui el que introdueix totes les falques. D'aquesta forma podem trobar qui hi ha fins a cinc persones que al llarg del partit fan alguna referència publicitària.

El patrocinador principal de la retransmissió és La Caixa. D'aquesta forma, tant en la primera part com en la segona, el propi Joan Maria Pou llegeix una falca ràpida sense que ningú hi participi ni presència d'efectes sonors.

La que més es repeteix, però, és la d'Estrella Damm ja que s'anuncia en cada gol a favor del Barça per part de Raül Llimós i se simula, a través d'efectes sonors, que obren una ampolla de cervesa. Llimós també és qui fa la falca dels sobres de Panini (col·lecció de cromos de futbolistes) i de Goldenpark.es de la qual també simulen amb Jaume Mullor que fan una aposta del partit del Barça.

Aquest últim també és qui llegeix un anunci de BMW que ho fa tant en la primera part com en la segona. És curiós, però, que en una mateixa retransmissió també hi ha una falca d'una altra marca de cotxes com és la de Volkswagen. Aquesta la fa l'Aleix Parisé però alhora hi participen, de fons, altres companys de la retransmissió.

El descans també és un espai on Aleix Parisé fa una falca sobre la Roca Village i Miquel Agut explica el tipus d'hamburgueses que hi ha al restaurant l'Empanat. Finalment al final del partit, la secció d'escollir el millor jugador del partit està patrocinada per Assistència Sanitària. Aquesta, a diferència de les altres, és un anunci gravat en el qual no participa cap membre de la retransmissió.

Entre les diverses falques publicitàries, alhora, també trobem com són presentades de diferents maneres. Mentre que la de La Caixa es limita a una frase del locutor principal, la de Volkswagen, per exemple, hi participen diversos membres de l'estudi

En total, per tant, en la retransmissió de RAC1 compta amb nou anunciants sobre un banc, marca de cerveses, dos fabricants de cotxes, una casa d'apostes, un restaurant, un centre comercial, una col·lecció de cromos i una assegurança mèdica.

- Presència de l'humor

En fragments del partit en el qual està en una fase més pausada, és freqüent que hi hagi algun moment humorístic per fer la retransmissió més entretinguda. D'aquesta forma, per tant, les narracions d'*El Barça juga a RAC1* combinen una anàlisi del partit detallada amb una dosi d'entreteniment.

És habitual, per tant, que hi hagi jocs de paraules amb el nom dels jugadors o de l'equip rival. Al final del partit, a més, fan el "Duel semàntic" que consisteix en fer un titular del partit jugant amb el semantisme de les paraules. En partits de gran rellevància, però, la presència de l'humor es redueix força.

- Actualització d'altres esdeveniments esportius

Aquesta funció és efectuada, pràcticament en la seva totalitat, per Miquel Agut. D'aquesta forma va informant del resultat dels altres partits de futbol. En la majoria dels casos només en fa referència si hi ha hagut alguna novetat destacada com pot ser un gol o una expulsió. En retransmissions en les quals hi ha més d'un partit simultani actualitza diversos marcadors alhora.

També és possible que hi hagi un enviat especial de RAC1 per retransmetre un partit del Madrid i, per tant, també entra en antena en cas que ja s'hagin confirmat alineacions o alguna altra novetat.

- Altres recursos

Només utilitzen efectes sonors en alguna falca publicitària. D'aquesta forma quan anuncien Estrella Damm ho fan amb un efecte d'obrir una ampolla i posar-se-la al got. De la mateixa manera també hi ha un efecte sonor quan obren un sobre de Panini.

Característiques de la narració

- Ritme

El ritme s'adequa força al que s'està desenvolupant al terreny de joc. D'aquesta forma és més lent en accions de poca transcendència i s'eleva quan hi ha accions de perill. En forces ocasions, alhora, el ritme s'ha d'accelerar de cop perquè hi ha una ocasió de gol que era poc previsible i la locució es trobava en un ritme baix.

- To

El to habitual de la retransmissió no és gaire elevat. Això comporta que la narració sigui força propera i no hi hagi un intent de voler sobreactuar per voler donar una sensació de perill constant. Tot i això, evidentment, el to puja substancialment en fragments de partit d'alta tensió.

- Entonació

El narrador manté una entonació força estable. Un recurs que utilitza, però, és que fa una entonació descendent força marcada quan acaba una frase i vol donar pas a un comentari d'algú de l'equip. D'aquesta forma la resta de companys ja saben que quan acabi la frase hi haurà un segon de pausa per poder intervenir.

- Duració dels fonemes

És habitual que el locutor principal allargui alguna vocal quan es produeix un centre a l'àrea o un xut a porteria fins que no finalitza l'acció. Per exemple, en un penal llançat per Neymar, Joan Maria Pou narra: "Hi va Neymaaaaaaaaaaar, goal!!".

De la mateixa forma en els gols acostuma a allarga més la "L" final de "gol" que no pas la "O". També en la celebració del gol, quan repassa el resultat allarga l'última lletra del número de gols de l'equip visitant. Per exemple: "Golàs d'André Gomes, golàs del Barça, mitja hora de la primera part, Barça dos, Osasuna zeroooooo".

Per contra no acostuma a allargar la "A" de "fora", quan un xut no va entre els tres pals.

- Silencis

El narrador deixa algunes pauses perquè altres membres de l'equip participin. En moments d'alta intensitat, però, està totalment focalitzat en la narració del partit i no deixa tantes pauses.

Alhora, en situacions excepcional, deixen uns segons de pausa per poder escoltar el micròfon d'ambient on es percep l'ambient de l'estadi. Aquest recurs el poden utilitzar

quan sona l'himne de la Champions, alguna xiulada a l'àrbitre, ovació per un canvi d'un jugador del Barça...

- Cantarella

Durant gran part de la retransmissió no té cap tipus de cantarella. Aquesta només es pot percebre en alguna situació d'atac.

- Càrrega expressiva

El partit contra el PSG ja té una forta càrrega expressiva amb un ritme i un to més elevat de l'habitual des de l'inici del partit tot i que el marcador encara sigui de 0 a 0. De la mateixa forma aquesta s'eleva força quan el Barça completa la remuntada amb el 6 a 1.

- Narració dels gols

El to s'adequa força a la importància de cada gol i té un to i una càrrega expressiva més elevada quan és de vital importància. De la mateixa forma, la resta de l'equip de retransmissió també canten de fons el gol i també ho fan amb més o menys èmfasi segons la rellevància del gol

Pel que fa a l'estructura, de forma general, tenen establert l'ordre d'intervenció i funció de cadascú. D'aquesta forma Joan Maria Pou canta el gol, en descriu la repetició i ho acaba amb el recordatori del resultat. A continuació Edgar Fornós descriu la reacció dels jugadors blaugranes i més tard Marta Ramón la dels jugadors rivals. Entre, els dos, a més, també descriuen la reacció del públic. Finalment Marc Guillén fa una anàlisi ràpida de com s'ha produït el gol.

Aquesta és l'estructura que se segueix en la gran majoria de casos, però en gols de vital importància és habitual que se saltin els diferents rols i torns d'intervenció.

- Pronunciació jugadors

Un dels jugadors que hi va haver un cert debat en com es pronunciava el cognom en ser incorporat al Barça va ser Paco Alcácer. A RAC1 és narrat amb la pronúncia espanyola.

“En el cas d'Alcácer, per exemple, li vam preguntar a ell com es deia i ho vam decidir pel què ens va dir ell. És veritat que nosaltres fem servir una norma que no és gaire ortodoxa des d'un punt de vista lingüístic que és la comoditat. Quan has de narrar un partit que requereix un cert ritme, acabem per dir el més còmode. És possiblement un dels elements que hi hem posat menys criteri perquè jo al cap i a la fi agraeixo una certa comoditat. Fins i tot hi ha hagut moments que hem pactat amb els oients de què els hi semblava que ho pronunciéssim d'una determinada manera; com dir-li pel nom si té un cognom molt llarg o una situació d'aquestes. En aquesta qüestió, honestament, crec que ens costa tenir un criteri definit.” (POU J.M. 2017)

En la narració del partit contra el Paris Saint-Germain, en alguna ocasió es locuta “PSG” amb la pronunciació francesa.

- Terminologia pròpia

Una de les expressions que s’han fet conegudes de les retransmissions de RAC1 és la d’anomenar a Messi com “el petitó”. Aquesta, però, s’utilitza normalment en comptades ocasions. De la mateixa manera aquesta circumstància es repeteix amb Luis Suárez que se l’anomena ocasionalment “el depredador”.

Finalment en la majoria dels jugadors del Barça que són coneguts pel nom i cognom, en la retransmissió són anomenats pel nom. És el cas d’André Gomes, Denis Suárez i Arda Turan. L’excepció, però, és Paco Alcácer que majoritàriament és narrat pel seu nom complet.

- Situació de l’acció en el terreny de joc

El locutor descriu constantment durant la jugada en la seva posició del camp. També situa de forma bastant precisa les faltes al voltant de l’àrea per tal que l’oient tingui una visió d’on està situada. D’aquesta forma detalla la distància de la porteria o de l’àrea a la que es troba, si està molt decantada o no cap a una banda i si és més idònia per un dretà o un esquerrà

Un altre recurs que també utilitza amb bon encert és que, pocs segons abans de començar cada part del partit, explica en quina porteria atacarà cada equip. Aquesta és una bona forma perquè l’oient ja tingui un marc mental de la disposició dels equips.

- Recursos no utilitzats

Al llarg de les retransmissions analitzades no s’utilitzen metàfores, onomatopeies ni llenguatge bèl·lic.

5.2. Catalunya Ràdio

Estructura del programa

- Diversificació de papers

Conductor i narrador principal

Durant tota la prèvia, en la narració del partit i en post-partit Joaquim Maria Puyal és qui condueix el programa. La seva presència en la pròpia retransmissió, a més, és molt notable i ocupa molt pes en la narració

Analista tècnic

Ricard Torquemada és el principal analista de les retransmissions del Barça a Catalunya Ràdio. La seva presència en la narració, alhora, també es força elevada. De la mateixa forma, a més, també és qui compta els córners a favor del club blaugrana i en la gran major de les vegades ho fa repassant tant els que hi ha hagut en la primera part com en la segona.

Narrador complementari

Peu de camp: Marta Carreras

S'encarrega de descriure tot allò que passa al camp des d'una visió més propera. D'aquesta forma està pendent de les banquetes, de les celebracions dels jugadors, de l'ambient a l'estadi, dels jugadors que surten a escalfar i els que surten al camp i del temps afegit.

Cabina: Laia Tudel

Té un paper força secundari durant la retransmissió. La seva funció consisteix en anunciar que els oients poden escoltar el partit sincronitzat amb La TDP per Movistar+ i la d'oferir la xifra d'assistència a l'estadi. També fa algun comentari sobre el partit però en poques ocasions.

Estudi de ràdio: Albert Mora

S'encarrega d'estar pendent d'altres resultats esportius del dia. La seva presència en la retransmissió és limitada a alguna aparició esporàdica per comentar la seva opinió sobre el partit

Xarxes Socials: Judith Esteban i Marc Marbà

En el seguiment de les xarxes socials durant el partit hi ha tant la Judith Esteban com el Marc Marbà però que tenen una funció força diferent.

D'una banda Judith Esteban és qui llegeix els tweets dels oients que arriben al hashtag de Twitter #LaTDP. Alhora també selecciona algun moment rellevant del partit, com la celebració del públic, per explicar que ho penjen a les xarxes i finalment també recorda algun sorteig que estiguin fent a Instagram

Marc Marbà, en canvi, és qui repassa aquells tweets destacats que han aparegut durant el partit de persones conegudes o d'aquells que han tingut força repercussió i s'estan convertint en virals.

Servidors

Sala d'imatges: Marc Domènech i Carles Domènech:

Ofereixen a la retransmissió l'explicació d'alguna jugada, especialment aquelles dubtoses en les decisions arbitral. Moltes vegades és el mateix Puyal qui els hi pregunta si han rebut alguna repetició per tal que la puguin aclarir.

Carles Domènech a més és qui ofereix les dades del partit (possessió i localització, xuts a porteria, passades). Al descans a més també té un espai per poder repassar aquelles dades més destacades de la primera meitat.

Dades contextuais: Jaume Ramón

Les dades que no se centren exclusivament a les del partit són recollides per Jaume Ramón. Per tant explica els gols totals de la temporada d'un jugador o l'equip, resultats dels últims anys...

Finalment, a més, en el descans La TDP també compta amb Ruth Vilar, especialista en al rendiment esportiu, que té un espai en el qual dona algun consell sobre salut i educació esportiva

- Diàlegs

Durant les retransmissions no es produeixen gaires diàlegs entre els components de *La transmissió d'en Puyal*. La retransmissió es basa en la continua explicació del que passa sobre el camp i, per tant, el mateix Puyal talla en diverses ocasions les intervencions dels altres companys si es produeix una acció en la zona ofensiva del Barça.

De la mateixa forma, però, si que fa alguna pregunta a algun altre membre de l'equip per resoldre algun dubte sobre una repetició o sobre dades del partit.

- Parcialitat

La retransmissió de Catalunya Ràdio s'identifica clarament amb el Barça. A més tant Puyal com altres membres de l'equip també fan explicacions com “guanyem 1 a 0”, “tenim la pilota nosaltres” i també és refereixen a l'equip rival en tercera persona del plural. D'aquesta forma, per tant, hi ha un excés de vinculació del club amb el sentiment de pertinença dels narradors i els aficionats

- Anàlisi tàctica

Ricard Torquemada és l'encarregat de fer l'anàlisi tàctica del partit. Al cap de pocs segons d'iniciar el partit, habitualment ja fa un primer diagnòstic de la disposició tàctica davant d'alguns dubtes que hi pogués haver en la prèvia.

El seu paper és molt destacat en la retransmissió i acostuma a intervenir sovint en unes retransmissions que estan força carregades d'anàlisi tàctica. De la mateixa forma també talla al narrador en algunes ocasions quan creu que és important detallar alguna novetat tàctica.

- Descripcions de l'ambient

Aquesta funció principalment és duta a terme per Marta Carreras en el seu paper de narradora complementària a peu de camp. Tot i això el propi Puyal també descriu sovint l'ambient de l'estadi.

- Descripcions de les repeticions

Després de jugades destacades Joaquim Maria Puyal i Ricard Torquemada acostumen a detallar què ha passat i, en algunes ocasions, ajudats de les repeticions que els hi ofereixen els monitors.

En la retransmissió, però, tenen a Marc Domènech i Oriol Domènech que estan en la sala d'imatges i que participen principalment quan no ha quedat clar què ha succeït a la jugada: des de decisions arbitrals a no saber ben bé qui ha rematat o refusat la jugada. En diverses vegades és el mateix Puyal qui els hi demana que aclareixin el dubte mentre ell està pendent de narrar el partit.

- Discursos especulatiu

En ser una retransmissió força carregada d'anàlisi tàctica, Ricard Torquemada també fa forces discursos aventurant-se al que pot passar en el futur més proper. D'aquesta forma qualsevol canvi de jugadors o de disposició tàctica intenta preveure com pot afectar en el partit.

- Recordatori minut i resultat

Aquesta tasca és pràcticament exclusiva de Joaquim Maria Puyal. En tots els gols, a més, en acabar de narrar-lo també s'acostuma a dir qui ha marcat, en quin minut ens trobem i el resultat. En el cas de Catalunya Ràdio, a més, hi ha un constant recordatori del minut i resultat. A continuació es presenten les vegades que ho va repetir (inclòs el descans) en els dos partits analitzats:

Barça – Osasuna: Es recorda el minut de joc fins a 87 vegades. En moltes d'aquestes ocasions, però, s'obvia el resultat i només es diu el minut. D'aquesta forma, en canvi, el resultat s'exposa en 44 ocasions de les quals només en 8 vegades recorda qui ha marcat els gols.

Barça – PSG: Es recorda el minut de joc en 85 ocasions, de les quals en 35 també es diu el resultat. El recordatori dels golejadors també disminueix molt. En aquest cas ho fa en 6 ocasions durant tot el partit.

El que es pot veure de forma general és que Puyal fa un recordatori constant del minut de partit per tal de situar l'oient ràpidament i que no hi hagi gaires estones sense saber en quin minut de joc s'està.

En moltes ocasions, però, trobem que només diu el minut i obvia el resultat ja que freqüentment utilitza aquest recurs enmig de la jugada quan hi ha un petit espai per comentar-ho però, en canvi, no es pot allargar en explicar el resultat.

De la mateixa forma, en recordar tantes vegades el minut de joc utilitza diferents formes d'anunciar-ho: “som el 8 de la primera part”, “ens acostem al 16 de la primera”, “minut 24 de la primera meitat”, “5 i mig de la segona”...

- Actualització de dades

Les dades són explicades per Jaume Ramón o Carles Domènech segons la tipologia d'aquestes.

Abans del partit és Jaume Ramon qui fa un repàs de dades de l'equip rival de la temporada i algun context històric del partit. Alhora també va actualitzant dades totals de la temporada segons el que està passant al partit com podria ser el nombre totals de gols de l'equip o d'un jugador, resultats dels últims anys...

Pel que fa a les pròpies dades del partit l'encarregat d'explicar-les és Carles Domènech. Aquest per tant exposa els possessió, xuts a porteria, intervencions del porter... En el descans, a més, també es fa un repàs global de les dades de la primera part i a més també ho fa de forma més detallada que durant la retransmissió del partit. D'aquesta forma explica en quina zona del camp s'ha jugat més o estadístiques més específiques de cada jugador.

- Paper de les xarxes socials

Judith Esteban i Marc Marbà són els encarregats d'anar explicant què passa a les xarxes socials durant el partit com d'anar recordant sortejos de *La TDP*. Tot i això, tots dos tenen uns rols diferenciats.

Per una banda llegeix tweets dels oients en algun moment del partit i també durant el descans. De la mateixa forma també explica que penjaran a les xarxes de La transmissió

d'en Puyal algun fet destacat del públic o acció curiosa d'algun jugador. Finalment també és l'encarregada de recordar algun sorteig que estiguin fent a Instagram

Marc Marbà, en canvi, és qui repassa aquelles tweets destacats que poden haver ser escrits per periodistes reconeguts o d'altres que estant corrent força per les xarxes.

- Publicitat

Durant la pròpia retransmissió del partit, l'únic anunciant que apareix és La Caixa. Aquest ho fa en forma de falques curtes narrades per Joaquim Maria Puyal com "som els d'obra social La Caixa", La Caixa tu ets l'estrella" o "som els del nou carnet jove de La Caixa" entre d'altres. Aquests missatges, a més, es repeteixen constantment entre unes quatre i cinc vegades per part

Pocs segons abans de començar tan el partit com la segona part, però, anomenen tots els anunciant amb els que compten, que són: Movistar+, Estrella Damm, Assistència Sanitaria, Centres auditius Aural, Fundació Abertis, Diari Sport, Factor Energia, Port Aventura, Sportium, Fundació Agbar i Volkswagen

De la mateixa forma, a més, durant el descans no hi ha una aturada per anuncis. Durant bona part dels 15 minut es van alternant les intervencions dels membres de l'equip que repassen què ha passat durant la primera part amb l'anunci de cada un dels patrocinadors.

D'aquesta forma, per tant, les retransmissions de Catalunya Ràdio compta amb un total de 12 anunciant que es divideixen en: un banc, una plataforma televisiva, una marca cervesera, una assegurança mèdic, uns centres auditius, una empresa d'explotació d'infraestructures, un diari esportiu, una empresa elèctrica, un parc temàtic, una casa d'apostes esportives, un Centre d'Estudis d'Investigació i Aplicacions de l'Aigua i un fabricant de cotxes.

- Presència de l'humor

La retransmissió se centra absolutament en la narració del que està passant a sobre del terreny de joc. D'aquesta forma, pràcticament no hi ha estones d'humor entre els diversos membres més enllà d'alguna intervenció esporàdica.

- Actualització d'altres esdeveniments esportius

Albert Mora s'encarrega d'anar repassant els resultats d'altres esdeveniments esportius que s'estan disputant de forma simultània. En les retransmissions de *La TDP* hi ha una gran intenció d'anar repassant forces resultats. D'aquesta forma en els partits analitzats

ho fan sobre el Torneig Godó, partits de Primera Divisió, de Champions League i la final de la lliga femenina de bàsquet.

Aquest últim, a més, ho fan connectant amb l'enviat especial de Catalunya Ràdio. De la mateixa forma també connecten amb l'enviat al partit del Madrid per tal que expliqui les alineacions oficials.

- Altres recursos

Durant tota la retransmissió no s'utilitzen cap altra tipus de recursos com música ni efectes sonors

Característiques de la narració

- Ritme

Joaquim Maria Puyal acostuma a retransmetre gairebé tota l'execució de la jugada: quins jugadors intervenen, quina acció fan, on se situen... D'aquesta forma, per tant, ha de mantenir un ritme elevat per tal de poder anar narrant tot el que passa sense que la jugada vagi més ràpida que la locució.

- To

El to de la narració és força baix. Fins i tot en els gols, excepte en aquells de vital importància, el to també es manté força estable.

- Entonació

La rapidesa amb la qual es produeix la narració porta a que el narrador hagi d'enllaçar moltes frases curtes de cop. D'aquesta forma té tendència a acabar-les amb una entonació ascendent, especialment en jugades de perill que requereixen una explicació detallada de l'acció.

- Duració dels fonemes

El to baix que mantenen en la narració també es reflecteix en que només allarguen algunes paraules en comptades ocasions com en la celebració d'un gol.

- Silencis

La retransmissió gaudeix de pocs espais de silencis ja que, principalment, Joaquim Maria Puyal enllaça jugada rere jugada i en poques ocasions deixa espai per tal que intervinguin els altres membres de l'equip. En aquests petits moments és en el quals Ricard Torquemada intervé sovint amb explicacions tàctiques.

- Canterella

Tot i que la ràpida locució el porta a tenir una entonació ascendent, això no influeix a què tingui una cantarella en la seva narració.

- Càrrega expressiva

La càrrega expressiva, de la mateixa manera que el to, es manté força baixa durant la narració. En el partit contra el PSG, però, Joaquim Maria Puyal sí que fa forces referències a “el Barça caurà com un campió” o “només els grans equips mostren aquest orgull” que eleven el to èpic del partit.

- Narració dels gols

Les celebracions tampoc venen acompanyades d’una eufòria excessiva i es limita a pujar una mica el to. En la celebració, a més, repeteix poques vegades la paraula “gol” i se centra en la descripció de la jugada.

Pel que fa a l’estructura de l’equip Puyal és qui canta el gol i descriu la jugada i després és Carles Domènech qui, des de la sala d’imatges, també detalla la jugada repetida. Finalment Ricard Torquemada fa l’anàlisi de com s’ha produït el gol.

- Pronunciació jugadors

Durant les retransmissions de Catalunya Ràdio es tendeix a la catalanització dels noms dels jugadors. D’aquesta forma, per exemple, trobem que Alcácer és pronunciat amb la “c” com una “s” sorda, acabant la pronúncia de Suárez amb la “z” com a “s” o Digne amb la neutre final.

- Terminologia pròpia

Les transmissions del Puyal, alhora, també són conegudes per una terminologia força diferenciada de la resta. Algunes d’aquestes són directament paraules angleses com “out”. Alhora, però, també n’ha adaptat algunes al català com *ursai* per off-side o *flequic* per free-kick.

- Situació de l’acció en el terreny de joc

Tal com ja s’ha comentat en diversos punts, Joaquim Maria Puyal té una clara intenció d’anar detallant com es desenvolupa el joc. D’aquesta forma, per tant, la situació de l’acció en el terreny de joc és una constant en la seva narració

- Metàfores

Les locucions del Puyal també tenen una forta càrrega lingüística i en alguna ocasió busca alguna comparació o metàfora sobre el que està passant en el partit. En el partit

contra el PSG, per exemple, exposa que la remuntada seria com “creure en una gesta només a l’abast dels herois que han arribat a l’Olimp”

- Recursos no utilitzats

Al llarg de les retransmissions analitzades no s'utilitzen onomatopeies ni llenguatge bèl·lic.

5.3. SER Catalunya

Estructura del programa

- Diversificació de papers

Conductor i narrador principal

El locutor de les retransmissions de SER Catalunya és Gerard Romero. Alhora també és el presentador en la prèvia i qui porta el comandament del programa un cop acabat el partit.

Analista tècnic

Sergi Hernández és qui fa d'analista tècnic. Les seves aparicions, però, tenen poca presència durant les retransmissions i intervé en poques ocasions, especialment en aquells partits de poca rellevància. D'aquesta forma, per tant, l'analista fa l'esforç de resumir en pocs segons i en un llenguatge entenedor el que succeeix sobre el terreny de joc.

Narrador complementari

Peu de camp: Bern Redondo

És l'únic periodista situat en el peu de camp. D'aquesta forma és qui està pendent de les reaccions de tots els jugadors i banquetes, ambient de l'estadi, substitucions... Alhora també és qui compta els córners, anuncia el temps afegit i l'assistència al Camp Nou.

Estudi de ràdio: Fermín Suárez i Laura Lanau.

El primer és qui aporta les dades del partit. La presència de Laura Lanau durant la retransmissió és molt reduïda i pràcticament es limita a llegir algun tweet que han rebut.

Convidats:

Les retransmissions de Moguts pel Barça, alhora, també han introduït un nou element com és el de convidar persones conegudes en la narració dels partits. La seva funció es basa en animar la retransmissió d'un caràcter més festiu i alhora també comenten les seves impressions del partit

Servidor

Fermín Suárez és el responsable d'anar repassant les dades relacionades amb el partit. En el descans, a més, té un espai per actualitzar totes les dades de la primera part.

- Diàlegs

En partits de poca rellevància, la narració del partit es porta pràcticament en un segon pla. D'aquesta forma hi ha molts més diàlegs, tant entre els diferents membres de l'equip de les retransmissions com amb els convidats.

- Parcialitat

La retransmissió s'identifica clarament amb el Barça. En la qüestió arbitral, a més, en diverses ocasions es mostren contraris a les decisions de l'àrbitre i tenen una decantació cap a tenir una visió favorable a l'equip blaugrana.

De la mateixa forma, en tenir convidats que no són periodistes esportius, aquests tenen una visió molt culer que en certes ocasions fan comentaris clarament en favor dels interessos del Barça.

- Anàlisi tàctica

En partits on el resultat ja està molt decantat, l'anàlisi tàctica és molt residual. En les ocasions que Sergi Hernández intervé, però, acostumen a ser descripcions força descriptives i entenedores del que està passant sobre el camp.

Tot i que la majoria de l'anàlisi la fa Sergi Hernández, Fermín Suárez també participa sovint en aquestes i en algun moment tenen diàlegs sobre aquesta temàtica.

- Descripcions de l'ambient

Pràcticament en la seva totalitat és Bern Redondo qui, en el seu paper de peu de camp, descriu l'ambient de l'estadi (mosaic, càntics, clima...). Al descans, fins i tot, també entrevista a persones del públic per plasmar quines són les seves sensacions.

- Descripcions de les repeticions

Durant la retransmissió no s'acostuma a explicar gaires vegades les repeticions de les jugades. Aquestes, que acostumen a fer-les des de l'estudi de ràdio, només apareixen en ocasions molt clares de gol o algun altre fet força destacat.

Aquest fet també s'identifica amb l'estil de les retransmissions de *Moguts pel Barça* en les quals no hi ha una anàlisi futbolística profunda.

- Discursos especulatius

De la mateixa manera que no es fa una gran anàlisi sobre el partit, tampoc exposen gaires discursos especulatius. En el partit contra el PSG en tot el moment, però, es mostren optimistes que el Barça podrà passar l'eliminatòria.

- Recordatori minut i resultat

En aquest punt es mostra de forma bastant clara la diferència de com són les retransmissions en un partit de vital importància d'un altre en el qual el resultat ja està decantat i és més avorrit. Gerard Romero, com a locutor principal, és l'encarregat d'anar recordant el minut i resultat.

A continuació es presenten les vegades que ho va repetir (inclòs el descans) en els dos partits analitzats:

Barça – Osasuna: El resultat es recorda en 20 ocasions, en els qual només en 3 d'aquestes també es diu qui han estat els golejadors. Així mateix també sorprèn que fins que el Barça no marca l'1 a 0 en el minut 12, encara no s'havia recordat el resultat. Alhora també hi ha alguna ocasió en la qual es diu el minut del partit però no quin és el resultat.

Barça – PSG: El resultat es repeteix fins a 41 vegades. Tot i això, però, tampoc es diu en gaires vegades qui han sigut els golejadors del partit.

D'aquesta forma es pot apreciar com, quan el partit no té força interès esportiu, es dediquen a tenir converses fora de la retransmissió del partit.

- Actualització de dades

Com ja s'ha comentat anteriorment, Fermín Suárez és qui fa l'actualització de les dades que van sorgint arran de les novetats del partit. Alhora un bon recurs que utilitzen és que en el descans fan un repàs d'un seguit d'estadístiques de la primera part (xuts a porta, possessió, passades, pèrdues i recuperacions de pilota). Algunes d'aquestes són explicades tant de forma global de l'equip com d'individuals.

Aquesta, per tant, també és una forma que l'oient pugui tenir una visió global del que han passat en els primers 45 minuts.

- Paper de les xarxes socials

Les xarxes socials no tenen gaire presència en les retransmissions, inclòs aquelles en les que no hi ha gaire narració del partit. Laura Lanau és qui llegeix els tweets que reben amb el hashtag #Showgol.

- Publicitat

La major part de les falques publicitàries són explicades pel mateix locutor. El patrocinador principal és Estrella Damm del qual se'n fa fins a quatre falques durant el partit. Alhora Romero també anuncia l'aplicació Glovo tan a la primera com a la segona part, tal i com també fa amb el Restaurant Aji del Casino de Barcelona.

Les úniques falques que no fa el locutor són les de Futur Pro (producte de recuperació esportiva) que les fa Fermín Suárez.

D'aquesta forma en les retransmissions de SER Catalunya hi ha un total de quatre anunciants que són una marca de cerveses, una aplicació d'enviament de comandes, un restaurant i un producte per millorar el rendiment esportiu.

Finalment, tot i que no es pugui qualificar de publicitat, també s'aprofita la presència dels convidats per anunciar la gira musical que faran o els projectes teatrals o de televisió que tenen.

- Presència de l'humor

L'humor i l'espectacle són unes de les essències de les retransmissions de SER Catalunya. Gerard Romero s'atreveix en diverses ocasions a posar-se a cantar, agafar accents segons procedència del jugador...

De la mateixa forma també es fan comentaris crítics a certs jugadors amb una dosi d'humor.

- Actualització d'altres esdeveniments esportius

En aquesta funció també es troba Fermín Suárez el qual va explicant les novetats que hi ha en altres esdeveniments esportius que s'estan disputant en aquell moment. Tot i això no ho fa amb gaire freqüència i, per exemple, en els partits analitzats obvia que hi ha altres partits de la Lliga com d'altres a Alemanya o Itàlia

- Altres recursos

La música és un element que freqüentment és present en les retransmissions de *Moguts pel Barça*. Aquesta, a més es pot presentar de diferents formes. La més comú és que el propi locutor es posi a cantar en la mateixa narració del partit.

De la mateixa forma, en la narració dels gols, si hi ha un grup musical com a convidats, també acostumen a acompanyar-ho d'una cançó i que habitualment ho fan canviant la lletra d'una cançó del mateix grup convidat. Durant el partit, a més, també debaten

quina cançó poden cantar en els gols. Alhora en algunes ocasions les cançons són acompanyades d'algun instrument d'un membre del grup musical.

Finalment en la tornada per publicitat del descans comença amb el tema “Invencibles” d'Els Catarres de la qual Gerard Romero en canvia la lletra per fer-la de temàtica esportiva i jugant amb la tornada que va repetint la paraula invencibles.

Característiques de la narració

- Ritme

El ritme durant bona part dels partits és força baix però en canvi és elevat en ocasions de perill. Pel que fa al ritme de la retransmissió al complet, tenint en compte la participació dels altres membres de l'equip, és àgil ja que intervenen sovint enmig de la narració.

- To

El to empleat també repeteix bastant la dinàmica que en el ritme amb un to força baix del narrador. Per contra, Bern Redondo sempre té un to força elevat.

- Entonació

En la major part del partit l'entonació és estàndard sense que es mostri gaire ascendent ni descendent. En certes ocasions, però, el locutor agafa algunes entonacions marcades de forma expressa per tal de donar-li un aire més lúdic a la narració. D'aquesta forma adopta l'entonació clàssica de les retransmissions espanyoles de fa unes dècades amb una veu més greu o amb un accent o l'entonació característica de la zona de procedència de segons quin jugador (especialment el gallec en referència a Denis Suárez).

- Duració dels fonemes

En situacions de gran rellevància Gerard Romero allarga força els fonemes com en els xuts que surten desviats o en centrades perilloses que no s'arriben a rematar.

Però un element que ja s'ha fet habitual en les retransmissions de SER Catalunya és el d'allargar les “r”, especialment en celebracions dels gols. D'aquesta forma és comú que utilitzi la paraula “barraca”, com a sinònim de xut a porteria, allargant molt la “r”.

- Silencis

Durant la retransmissió no hi ha gaires silencis ja que tant els membres de l'equip com els convidats acostumen a intervenir freqüentment i, en ocasions, quan el locutor està en

plena narració. Aquest fet, alhora, s'amplifica molt més en partits de poca transcendència.

- Canterella

Durant gran part de la retransmissió no té cap tipus de cantarella més enllà de la comentada en quan agafa un accent marcat. Aquest, a més, acostuma a ser el gallec del qual és molt pronunciat.

- Càrrega expressiva

Tot i que durant la majoria de la narració és manté amb un ritme i to regular, també és cert que en moments d'eufòria la retransmissió té una càrrega expressiva força elevada. En el gol definitiu de Sergi Roberto que culminava la remuntada contra el PSG, per exemple, el locutor es posa a plorar de l'emoció tant per la rellevància del gol i del partit com per la relació propera que té establerta amb el jugador.

- Narració dels gols

Les narracions dels gols sempre es mantenen en un to bastant elevat. Tot i que evidentment els de més rellevància destaquen per sobre de la resta, també hi ha una forta celebració en aquells que ja no tenen transcendència en l'esdevenir del resultat final.

Pel que fa a l'estructura de les narracions dels gols, Gerard Romero és qui canta el gol i fa una explicació de com ha anat la jugada. En aquesta celebració a més, en les retransmissions de SER Catalunya en comptes de cantar "gol", diuen "showgol" que s'ha convertit en un dels lemes de *Moguts pel Barça*. A continuació és Bern Redondo qui descriu la reacció dels jugadors i l'estadi i finalment Sergi Hernández en fa l'anàlisi de la jugada.

Aquesta estructura és manté força fidel, també en les narracions de gols de vital importància on es podrien saltar els rols enduts per l'eufòria.

En aquells partits on tenen a un grup musical com a convidat, a més, la celebració ve acompanyada cantant una cançó que en moltes ocasions és una versió d'un tema del propi grup convidat.

- Pronunciació jugadors

Un dels jugadors que hi va haver un cert debat en com es pronunciava el cognom en ser incorporat al Barça va ser Paco Alcácer. A SER Catalunya és narrat amb la pronúncia espanyola.

- Terminologia pròpia

En el seu objectiu de fer una retransmissió més amena, és comú que hi hagi jugadors que siguin narrats amb una terminologia pròpia. Els principals són Denis Suárez, André Gomes i Rakitic.

El primer, en pràcticament totes les ocasions, és narrat com a “percebinho” pel fet de ser gallec. André Gomes també és anunciat com a “orchatero” en haver sigut traspasat pel València i per l’opinió general que no és prou intens en el camp. Finalment Rakitic també se li diu “princesa” pel seu pentinat.

Alhora també hi ha jugadors com Messi que en diverses ocasions se li diu Leo o Paco Alcácer com a “Paquito”. De la mateixa forma a Luis Suárez, especialment en les celebracions, és comú que se li digui “uruguasho”

- Situació de l’acció en el terreny de joc

Com ja s’ha comentat, les retransmissions de SER Catalunya no es caracteritzen per tenir una forta anàlisi del partit. De la mateixa forma tampoc es detalla en especial en quina secció del camp s’està produint el joc.

Així mateix trobem que en forces ocasions formula frases com “Busquets amb André. El portuguès amb Paco Alcácer que la deixa per Messi, el xut fora!”. En aquesta frase, per tant, el locutor ha explicat els jugadors que hi han participat però en canvi no ha donat informació sobre si les passades eren endavant o enrere, si l’acció era a prop de l’àrea o per quina banda del camp s’estava desenvolupant.

De la mateixa manera en partits de poca transcendència poden estar forces minuts sense narrar què passa en el partit. D’aquesta forma, per tant, tampoc s’informa en quina zona del camp s’està succeint el joc.

- Recursos no utilitzats

Al llarg de les retransmissions analitzades no s'utilitzen metàfores, onomatopeies ni llenguatge bèl·lic.

6. Conclusions

Abans de tractar si les hipòtesis plantejades eren certes o no, cal destacar que de forma general existeixen forces eixos comuns que comparteixen les tres emissores analitzades en les seves retransmissions respectives. D'aquesta forma es pot concloure que existeix un marc genèric en el qual es basen les retransmissions esportives en català però que, alhora, cada emissora adapta al seu estil.

El primer punt que tenen en comú és que hi ha uns rols força diferenciats entre els diversos membres de l'equip de la retransmissió. Així mateix, per tant, es diferencien clarament els rols del narrador, l'analista tècnic, narrador complementari a peu de camp i servidor. A partir d'aquí, però, cada emissora sí que és cert que compta amb una sèrie de periodistes més que cada retransmissió li dona unes funcions diferents segons els seus propis criteris.

Aquesta ampliació de persones que intervenen durant les retransmissions, alhora, han col·laborat a què les narracions cada vegada siguin, més corals i no s'enfoquin exclusivament en la veu del narrador principal.

De la mateixa manera les tres emissores també busquen que els oients puguin sentir que estan presents al lloc dels fets. Aquest fet es pot presentar, principalment, de dues formes. D'una banda tan el narrador com el periodista a peu de camp acostumen a fer descripcions de l'ambient que plasmin en quin estat anímic es troba el públic.

D'altra banda, però, en moltes ocasions només amb el ritme i el to que emprenen els locutors principals ja estan enviant un missatge als oients de quina intensitat hi ha al terreny de joc i a la grada. Un ritme i un to elevat, per tant, significarà que es tracta d'un partit o d'un moment de gran rellevància.

Un altre tret que comparteixen les tres emissores és que es mostren pendents d'altres esdeveniments esportius. D'aquesta forma la narració deixa, en part, de ser una pròpia locució d'un partit de futbol a esdevenir un espai d'actualitat esportiva en el qual s'informa de diverses novetats.

Entre les principals diferències que hi ha entre les tres retransmissions es troben en com utilitzen l'humor com a eina d'entreteniment, en com s'efectuen les falques publicitàries a cada emissora i en la pronúncia de certs jugadors.

El primer aspecte – la presència de l'humor – té un paper força diferenciat en les tres emissores. De forma gradual es pot establir que les retransmissions de SER Catalunya

tenen un alt contingut humorístic del qual, en ocasions, s'obvia en gran mesura que passa el terreny de joc. Per la seva banda RAC1 és la radio que major combina l'entreteniment amb l'explicació i anàlisi del partit de futbol. Finalment Catalunya Ràdio, en canvi, pràcticament anul·la al complet el contingut humorístic per centrar-se en la narració del partit.

De la mateixa manera, la forma amb la que són anunciats els patrocinadors també és força diferent en les tres retransmissions. La figura de l'animador que exposen Herrero i Romero és interpretat de diferent forma per les tres emissores.

Els que més s'apropen a aquesta idea són a RAC1 però amb una diferència destacada que és que, en comptes d'haver-hi un animador, aquesta funció és repartida entre uns quants. Algunes de les falques, a més, també venen acompanyades d'humor i que, per tant, sí que busquen que animin la retransmissió.

A SER Catalunya és el propi narrador principal qui exerceix aquest rol però pràcticament sense donar-li aire fresc a la retransmissió i ajudar a que sigui més entretinguda. Finalment en les retransmissions de Catalunya Ràdio també és el locutor qui insereix els anuncis publicitaris però sense la intenció d'animar la narració, sinó simplement de fer la falca amb una frase curta.

Un altre dels aspectes analitzats és de quina forma els narradors pronuncien els noms dels jugadors. Aquesta qüestió agafa un especial interès en futbolistes estrangers o d'altres zones d'Espanya. El dubte, per tant, rau en si l'emissora utilitza la forma original de la pronúncia o l'adapta al català.

Un dels casos més recurrents, tant en el treball com durant aquesta temporada en els mitjans de comunicació, ha sigut com es pronunciava el cognom de Paco Alcácer. Tot i que el propi jugador va anunciar, en la seva roda de premsa de presentació com a culer, que sempre havia sigut anomenat en la pronúncia espanyola [alcázer] encara hi ha divergències entre els mitjans. D'aquesta forma podem trobar com Catalunya Ràdio opta per la pronúncia valenciana [alcàsser].

En aquest debat, alhora, també hi ha la versió de RAC1 reconeguda pel propi Joan Maria Pou en la qual adapten el nom o cognom segons allò que els hi és més còmode.

Un altre dels objectius d'aquest treball era el d'esbrinar quin paper tenien les xarxes socials en les retransmissions. De forma genèrica, però, es pot dir que encara és força residual durant la narració del partit. Aquest es basa en llegir algun tweet que reben al hashtag oficial de la retransmissió o anunciar algun missatge que està circulant per les

xarxes. El descans, per tant, s'ha convertit en l'espai idoni per llegir els missatges i que no interfereixin mentre es disputa el partit.

Pel que fa a les hipòtesis, en la primera d'elles es plantejava que les retransmissions de RAC1 són les que es dirigeixen a un públic més gran, ja que combinen un alt nivell d'anàlisi del joc amb un dinamisme àgil i certa dosi d'humor i entreteniment. Aquesta es pot afirmar, de forma genèrica, que és certa ja que és la retransmissió que pot englobar a un espai major de públic. El mateix Joan Maria Pou, però, ha afirmat que no ho fan per tal de buscar el públic més transversal sinó perquè “és la nostra manera d'entendre l'esport i d'entendre la ràdio. En les retransmissions volem que hi hagi periodisme, transmetre-ho de la manera més apassionada i no ens oblidem mai que estem parlant d'un joc i que, per tant, en la mesura de les nostres possibilitats hem de desdramatitzar. És en aquest punt en el qual entra l'entreteniment.”

D'aquesta forma les retransmissions de RAC1 no es pot afirmar que es dirigeixin a un ventall més ampli d'edat però sí que són les narracions que tant poden agrupar el públic que li interessa molt el futbol i en vol tenir una anàlisi acurada com els que prefereixen un to més distès.

La segona de les hipòtesis plantejava que les narracions de Catalunya Ràdio és on hi ha un ritme més pausat i amb una càrrega lingüística més alta. La primera de les dues pautes cal dir que no es encertada. El ritme que emprèn Joaquim Maria Puyal és força elevat en la seva intenció de narrar tot el que succeeix sobre el camp ja que explica gairebé cada passada que se succeeix. Aquest fet comporta que hagi de mantenir un ritme àgil per tal que la jugada no vagi més ràpida que la locució. Per contra, però, el to de la locució sí que és el més baix de les tres emissores.

Les retransmissions de Catalunya Ràdio, però, sí que tenen una alta càrrega lingüística. Per una banda Puyal utilitza un gran ventall de verbs per tal de descriure diferents accions del joc. De la mateixa forma, a més, compta amb una terminologia pròpia amb adaptacions directes de l'anglès – com *ursai* per *offside* o *flequic* per *free-kick* – que confeccionen un vocabulari més ric en la narració.

La darrera de les hipòtesis era que en les narracions de l'equip de *Moguts pel Barça* és on el locutor principal, Gerard Romero, té un paper més rellevant que en les altres retransmissions i que en aquestes era en les que hi ha una major identificació amb el club blaugrana. La primera part d'aquestes es pot dir que el locutor de SER Catalunya és qui té un rol més complet de les tres retransmissió. Així mateix, per tant, a més de

narrar el partit també és qui fa les falques publicitàries, es posa a cantar i qui es mostra més proper amb els convidats.

De la mateixa forma la segona part de la hipòtesi es pot afirmar des de la banda que els convidats es mostren clarament culers i, en ocasions, no tenen el posat més formal propi dels periodistes esportius i fan comentaris més habitual entre els aficionats enduts pel sentiment blaugrana. D'altra banda, però, en les retransmissions de Catalunya Ràdio s'utilitzen sovint expressions com “guanyem 1 a 0” o “tenim la pilota nosaltres” en el qual es parla del Barça en primera persona i que, per tant, mostra una major vinculació amb el club.

7. Bibliografia

7.1. Llibres

BLANCO, J.M. (2002). *Las retransmisiones deportivas. Técnicas de narración deportiva*. Barcelona. S.L. CIMS 97.

7.2. Tesis doctorals

HERRERO GUTIÉRREZ, F.J. (2013). *Las retransmisiones deportivas radiofónicas. Estudio de la locución y análisis de sus recursos sintácticos, gramaticales, léxico-semánticos y estilísticos dentro del contexto sociocultural español* (tesis doctoral). Universidad de Salamanca. Consultat el 15 / maig / 2017. Disponible a: https://gedos.usal.es/jspui/bitstream/10366/124162/1/DSC_HerreroGuti%C3%A9rez_FranciscoJavier_tesis.pdf

PÉREZ SÁNCHEZ, A.P. (2013). *El género de la retransmisión deportiva radiofónica. Condicionantes y pautas para la idoneidad de la retransmisión futbolística en la era digital* (tesis doctoral). Universidad Pontificia de Salamanca. Consultat el 15 / maig / 2017. Disponible a: <http://summa.upsa.es/pdf.vm?id=0000032767&page=1&search=g%C3%A9nero+de+la+retransmisi%C3%B3n+deportiva+radiof%C3%B3nica&lang=es>

7.3. Informes

GUARINOS, V. (2000). *Generos publicitarios radiofónicos: Últimas tendencias*. *Questiones publicitarias*, número 8, pp. 26-35. Consultat el 3 / maig / 2017. Disponible a:

http://www.macei.es/pdf/n8/articulos/generos_publicitarios_radiofonicos_ultimas_tend

GINESTA PORTET, X; TRESSERRES CASALS, E. (2016). *Les narracions esportives per ràdio i la seva contribució al procés de normalització lingüística del català*. *Revista de Recerca i d'Anàlisi [Societat Catalana de Comunicació]* Consultat el 15 / maig / 2017. Disponible a: <http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000239/00000090.pdf>

HERRERO GUTIÉRREZ, FJ; ROMERO BEJARANO, H.J. (2011). *Formatos publicitarios en la radio deportiva: de la tradicional cuña publicitaria a la importancia de la figura del animador*. *Pensar la Publicidad*, volum 5, número 2, pp. 233-254. Consultat el 18 / maig / 2017. Disponible a: <http://revistas.ucm.es/index.php/PEPU/article/view/37871/36639>

7.4. Articles de diari en format electrònic

ACN. (2013). *Cadena SER deixa de radiar els partits del Barça en català*. Nació digital. Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a:

<http://www.naciodigital.cat/noticia/57938/cadena/ser/deixa/radiar/partits/barca/catala>

ACN. (2013). *La cadena SER deixa de retransmetre els partits del Barça en català*. Vilaweb. Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a:

<http://www.vilaweb.cat/noticia/4138658/20130812/cadena-deixa-retransmetre-partits-barca-catala.html>

ACN (2013). *SER Catalunya mantindrà la retransmissió dels partits del Barça en català*. Vilaweb. Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a:

<http://www.vilaweb.cat/noticia/4138904/20130814/catalunya-mantindra-retransmissio-partits-barca-catala.html>

AGUILAR, B. (2016). *Puyal fa 40 anys de futbol en català*. El nacional. Consultat el 16 / abril / 2017. Disponible a: http://www.elnacional.cat/ca/esports/joaquim-maria-puyal-40-anys-futbol-catala_108799_102.html

CIA, B. (2015). *Puyal: "No me veo muchos años más narrando el Barça"*. El País. Consultat el 14 / abril / 2017. Disponible a: <http://www.elperiodico.com/es/noticias/tele/joaquim-maria-puyal-40-anos-tdp-5147549>

ESCORCIA, D; FORN, I. (2016). *"Ser autocrític i revisionista et fa 'torturar-te'.* El Nacional. Consultat el 20 / abril / 2017. Disponible a: http://www.elnacional.cat/ca/esports/joaquim-maria-puyal-catalunya-radio_104166_102.html

GELI, C. (2009). *Canal+ ofereix el fútbol del Barça en catalán a través de Ona fm*. Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a: http://elpais.com/diario/2009/09/22/catalunya/1253581648_850215.html

JUANICO, N (2016). *Gerard Romero fitxa per la SER i narrarà el Barça en català*. Diari ARA. Consultat 17 / abril / 2017. Disponible a: http://www.ara.cat/media/cadena-recupera-retransmissions-futbol-catala_0_1511848934.html

MONCLÚS, J. (2013). *Puyal, després de 2.000 transmissions: "Ara hi ha molts professionals que narren partits en català i qui hi guanya és el país"*. Diari ARA, Consultat el 16 / abril / 2017. Disponible a: http://www.ara.cat/media/Puyal-transmissions-Ara-professionals-partits_0_848315376.html

PEREZ DE ROZAS, E. (2012). "Son 'jems', no manos". El Periódico. Consultat el 15 / abril / 2017. Disponible a: <http://www.elperiodico.com/es/noticias/sociedad/joaquim-maria-puyal-empezo-1976-futbol-catala-1822281>

PEREZ DE ROZAS, E. (2016). *Un 'tomb' por Puyal*. El Periódico. Consultat el 11 / abril / 2017. Disponible a: <http://www.elperiodico.com/es/noticias/tele/joaquim-maria-puyal-40-anos-tdp-5147549>

RELAÑO, A. (2015), A. *El catalán llega al fútbol de la mano de Puyal*. El País. Consultat el 15 / abril / 2017. Disponible a: http://deportes.elpais.com/deportes/2015/09/27/actualidad/1443364857_594156.html

SOLDEVILA, A. (2016). *40 anys de futbol en català*. El món. Consultat el 9 / abril / 2017. Disponible a: <http://elmon.cat/noticia/168506/40-anys-de-futbol-en-catala>

18 horas de clásico en Ona FM (2011). Sport. Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a: <http://www.sport.es/es/noticias/comunicacion/horas-clasico-ona-827733>

El Barça a La Graderia d'ONA FM (2009). La Graderia. Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a: <https://futbolgraderia.wordpress.com/lequip/>

El Barça, sense català a la SER (2013). L'Esportiu. Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a: <http://www.lesportiudecatalunya.cat/article/8-esports/48-barca/669937.html>

Hoy, partido 1.000 del Barça en RAC1 (2017). Mundo Deportivo. Consultat 16 / abril / 2017. Disponible a: <http://hemeroteca.mundodeportivo.com/preview/2017/04/05/pagina-15/14022176/pdf.html>

Joaquim Maria Puyal fa la transmissió número 2.000 (2013). L'Esportiu. Consultat el 14 / abril / 2017. Disponible a: <http://www.lesportiudecatalunya.cat/article/-/48-barca/610852-joaquim-maria-puyal-fa-la-transmissio-numero-2000.html>

La cadena SER deja de radiar el Barça en catalán (2013). El Periódico. Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a: <http://www.elperiodico.com/es/noticias/tele/cadena-ser-deja-radiar-barca-catalan-2573242>

7.5. Arxius multimèdia

BASSAS, A. (2016). *Joaquim Maria Puyal: “Jo ja era un noi enamorat de la paraula”*. Diari ARA. Consultat 5 / abril / 2017. Disponible a: http://www.ara.cat/societat/JOAQUIM-MARIAPUYAL-noi-enamorat-paraula_0_1585641476.html

POU, J.M. (5 d'abril, 2017). Toni Clapés (Productor) al Versió RAC1. Barcelona. RAC1. Consultat 16 / abril / 2017. Disponible a: http://www.Rac1.cat/programes/versio/20170405/421471986455/versio-marcelli-vicenc-marti-vane-entrevisten-joan-maria-pou-1000-transmissions.html?utm_campaign=botones_sociales&utm_source=twitter&utm_medium=social

POU, J.M. (4 d'abril, 2017), Tu diràs. RAC1. Roger Saperas (Productor) al Tu diràs. Barcelona. RAC1. Consultat 16 / abril / 2017. Disponible a: <http://www.Rac1.cat/a-la-carta/detail/6f6ae193-06c4-4694-b23b-15a1fff2324c>

Televisió de Catalunya. (2016). *40 anys de transmissions en català, 40 anys de la TDP*. Consultat el 25 / abril / 2017. Disponible a: <http://www.ccma.cat/catradio/alacarta/felicitats-puyal-40-anys-de-transmissions-en-catala/40-anys-de-transmissions-en-catala-40-anys-de-latdp/coleccio/5630/924113/#>

7.6. Partits analitzats

Catalunya Ràdio (8 de març, 2017). *La transmissió d'en Puyal*. FC Barcelona – PSG: el programa sencer. Joaquim Maria Puyal (locutor). Consultat el 17 / maig / 2017. Disponible a: <http://www.ccma.cat/catradio/alacarta/la-transmissio-den-puyal-latdp/fc-barcelona-psg-el-programa-sencer/audio/954139/>

Catalunya Ràdio (26 d'abril, 2017). *La transmissió d'en Puyal*. FC Barcelona – CA Osasuna: el programa sencer. Joaquim Maria Puyal (locutor). Consultat el 17 / maig / 2017. Disponible a: <http://www.ccma.cat/catradio/alacarta/la-transmissio-den-puyal-latdp/fc-barcelona-ca-osasuna-el-programa-sencer/audio/960448/>

RAC1 (8 de març, 2017). *El Barça juga a Rac1* (tram 20h – 21h). Joan Maria Pou (locutor). Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a: <http://www.Rac1.cat/a-la-carta/detail/860a3d76-44d2-4833-9b43-b481daedf4f5>

RAC1 (8 de març, 2017). *El Barça juga a Rac1* (tram 21h – 22h). Joan Maria Pou (locutor). Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a: <http://www.Rac1.cat/a-la-carta/detail/0786ba69-dfe2-4abd-89c3-aaf7a2268f42>

RAC1 (8 de març, 2017). *El Barça juga a Rac1* (tram 22h – 23h). Joan Maria Pou (locutor). Consultat el 13 / maig / 2017. Disponible a: <http://www.Rac1.cat/a-la-carta/detail/a97dc950-02bb-4ec7-aafa-45f7f5072c06>

RAC1 (26 d'abril, 2017). *El Barça juga a Rac1* (tram 19:30 – 20:30). Joan Maria Pou (locutor). Consultat el 12 / maig / 2017. Disponible a: <http://www.Rac1.cat/a-la-carta/detail/bdb65268-7cb6-4ca0-9aa8-8374f6e58a44>

RAC1 (26 d'abril, 2017). *El Barça juga a Rac1* (tram 20:30 – 21:30). Joan Maria Pou (locutor). Consultat el 12 / maig / 2017. Disponible a: <http://www.Rac1.cat/a-la-carta/detail/c42f2cbd-f353-4ed9-bee5-69b45d975ff6>

SER Catalunya (8 de març, 2017). *Moguts pel Barça* (tram 20h – 21h). Gerard Romero (locutor). Consultat el 15 / maig / 2017. Disponible a: http://play.cadenaser.com/audio/ser_cat_mogutspelbara_20170308_200000_210000/

SER Catalunya (8 de març, 2017). *Moguts pel Barça* (tram 21h – 22h). Gerard Romero (locutor). Consultat el 15 / maig / 2017. Disponible a: http://play.cadenaser.com/audio/ser_cat_mogutspelbara_20170308_210000_220000/

SER Catalunya (8 de març, 2017). *Moguts pel Barça* (tram 21h – 22h). Gerard Romero (locutor). Consultat el 15 / maig / 2017. Disponible a: http://play.cadenaser.com/audio/ser_cat_mogutspelbara_20170308_220000_230000/

SER Catalunya (26 d'abril, 2017). *Moguts pel Barça* (tram 19:30 – 20:30). Gerard Romero (locutor). Consultat el 15 / maig / 2017. Disponible a: http://play.cadenaser.com/audio/ser_cat_mogutspelbara_20170426_193000_203000/

SER Catalunya (26 d'abril, 2017). *Moguts pel Barça* (tram 20:30 – 21:30). Gerard Romero (locutor). Consultat el 15 / maig / 2017. Disponible a: http://play.cadenaser.com/audio/ser_cat_mogutspelbara_20170426_203000_213000/

8. Annexos

Entrevista a Joan Maria Pou, locutor dels partits del Barça a RAC1.

Pregunta. En el panorama radiofònic de les retransmissions del Barça en català trobem Catalunya Ràdio amb un caràcter més formal i analista, SER Catalunya que tendeix més a l'entreteniment i RAC1 que és l'emissora que més combina aquests elements. D'aquesta forma, creus que sou la ràdio que us dirigiu a un públic més ampli?

Resposta. Em sembla molt interessant la pregunta però jo ara et podria enganyar i dir-te que la nostra manera de fer és una forma pensada per buscar el públic més transversal possible que li interessi el Barça, però no és veritat. És la nostra manera d'entendre l'esport i d'entendre la ràdio. Nosaltres fem el que fem perquè creiem que és la manera que ho hem de fer.

El nostre ideal és que en les retransmissions hi hagi periodisme intentant explicar i interpretar aquell partit de la millor manera possible amb les nostres fonts, sabent el que sabem que ha passat durant la setmana... Alhora intentem transmetre-ho de la manera més apassionada i amb més connexió emocional amb la nostra gent i no ens oblidem mai que estem parlant d'un joc i que, per tant, en la mesura de les nostres possibilitats hem de desdramatitzar. És en aquest punt en el qual entra l'entreteniment, el fet de dir en determinats moments, fins i tot en aquells on potser l'oient no està per gaires bromes, dir que al cap i a la fi és el resultat d'un partit de futbol.

P. Per tant creus que pot haver-hi un públic que no està molt interessat en futbol però que escolta les retransmissions de RAC1 gràcies a l'entreteniment que hi afegiu?

R. Probablement. Jo ho diria d'una altra manera que m'agradaria més que fos així. És possible que hi hagi gent que digui: jo no sóc un gran apassionat del futbol o del Barça però des d'un punt de vista radiofònic allò que sona m'ho fa passar bé i per tant és una bona companyia i perquè no ho puc escoltar de tant en tant.

P. A RAC1, alhora, heu comentat en forces ocasions que sou una narració coral. En què creus que us distingi de les altres dues emissores?

R. Quan parlem de la coralitat ens ho creiem molt. Ja fa molts anys que hi ha moltes veus que participen a la transmissió i que ho fan d'una manera activa i sistemàtica. Nosaltres intentem explicar allò que passa en aquelles tres hores – abans, durant i

després del partit – amb moltes mirades diferents i amb molts periodistes que tenen rols diferent durant la retransmissió i crec que aquesta és una marca de la casa. Fins i tot en un moment que durant molt temps semblava que era sagrat que era el de la narració del gol. A RAC1 ens hem acostumat a sentir crits de l'estudi i aquest acompanyament o narracions com la de Eto'o, Eto'o de París o la del gol d'Iniesta al camp del Chelsea on ja no només el narrador narra sinó que hi ha un equip que combina.

P. Durant les últimes dècades, però, totes les ràdios ja han fet una evolució cap a unes narracions més corals.

R. Crec que la coralitat ja s'ha consolidat absolutament i que ara tothom fa transmissions amb moltes veus i amb rols molt diferents.

P. Durant les retransmissions recordes prop de 40 vegades el minut i el resultat en aquell moment. Això és una autoimposició que has d'anar recordant o ja és un element automàtic que has interioritzat?

R. Crec que és una cosa que ja està totalment interioritzada i automatitzada. El meu cervell després de molts anys i molts partits ja sap que ha de situar l'oient en dues coses clau: quan falta i quan anem. És una informació que crec que és necessària perquè crec que no hem d'oblidar que pot haver-hi gent que es vagi incorporant al partit. Hi ha gent que hi és des d'una hora abans i altra que agafa el partit al minut 60.

Un cas excepcional va ser el del partit contra el PSG. Molta gent després del gol de Cavani marxa de l'antena i després suposo que senten sorolls per casa o miren el twitter i es tornen enganxar quan veuen que torna a haver-hi possibilitats de passar l'eliminàtoria. Està bé, per tant, informar del minut i resultat. A més és una espècie de cadència que et va marcant el pas del temps. Nosaltres estem aquí per explicar 90 minuts i com va evolucionant el partit.

Sí que hi ha alguna vegada que jo puc tenir la sensació que fa estona que no ho dic, però normalment és molt automàtic.

P. Més enllà de la documentació i preparació prèvia, la pròpia narració del partit de futbol és totalment improvisació?

R. El 99,9% és improvisació. Un cop xiula l'àrbitre tot és improvisació. Dic 99,9% i no 100% perquè si que pot haver-hi una prèvia que és d'imaginar-te situacions. No tant preparar-les i pensar ho direm d'aquesta manera amb aquestes paraules però si d'imaginar-te situacions.

Quan s'acosten partits definitius de Champions o partits contra el Madrid els dies abans pot haver-hi moments en què pensis: T'imagines que Iniesta marca l'últim minut i ens classifica per anar a Roma? T'imagines que, t'imagines que... i aleshores et queden idees o coses al cap que després poden sortir a la transmissió o no.

P. En les diferents emissores, alhora, hi ha diferències en la pronúncia del nom de certs jugadors. En el cas de RAC1 la decisió de com pronunciar un nom ho feu en base a un debat de la redacció, el que creieu que és el més estandarditzat, us ajudeu d'un equip lingüístic?

R. En el cas d'Alcácer, per exemple, li vam preguntar a ell com es deia i ho vam decidir pel què ens va dir ell. És veritat que nosaltres fem servir una norma que no és gaire ortodoxa des d'un punt de vista lingüístic que és la comoditat. Quan has de narrar un partit que requereix un cert ritme, el que es fa més còmode de dir. En els noms d'estrangers jo he tingut dubtes de si havíem de assessorar-nos lingüísticament i dir-ho d'una manera. El que intentem en la mesura de les nostres possibilitats és fer un consens.

És possiblement un dels elements que hi hem posat menys criteri perquè jo al cap i a la fi agraeixo una certa comoditat. Fins i tot hi ha hagut moments que hem pactat amb els oients de què els hi semblava que ho pronunciéssim d'una determinada manera; com dir-li pel nom si té un cognom molt llarg o una situació d'aquestes. En aquesta qüestió, honestament, crec que ens costa tenir un criteri definit.

Alhora, tot i que ho he parlat moltes vegades amb el Puyal, si tu parles amb Andoni Zubizarreta ell et diu que es diu [Zubizarreta] en la pronúncia castellana i no [Subissarreta].

P. Alhora en les retransmissions acaben apareixent terminologies pròpies de cada emissora. Aquesta és una qüestió que un dia surt de forma esporàdica i a partir d'allà la comences a utilitzar?

R. Sí. Això són bolets de cop i volta creixen al mig del bosc i alguns creixen i es consolides i altres que potser descobriríem una paraula que vaig dir tres partits i he deixat de dir-la.

És veritat que la majoria de les paraules el que intentes és que serveixin per descriure millor o d'una manera diferent diverses accions del joc. La *volteta màgica*, per exemple, em va servir per descriure un moviment que Xavi feia gairebé cada partit i que l'oient de seguida va identificar amb allò que feia Xavi.

El cas d'*El petitó* la meua única intenció era la de nombrar d'una manera carinyosa el millor futbolista que he vist en la meua vida. Quan vaig començar a dir el *balcó de l'àrea* per no dir sempre *la corona de l'àrea* recordo que vaig pensar que era una imatge fàcil de veure. Són paraules que van sortint.

Algunes hi penses fora dels partits en com podríem dir certes accions. Quan vaig començar tenia el meu diccionari que va publicar El Cangur en butxaca sobre futbol que està ple de conceptes futbolístics en català com expressions o frases fetes. En el cas de “canyardo”, per exemple, molta gent es pensa que és una paraula castellana però és al revés ja que prové del cognom d'un ciclista de la secció de ciclisme del Barça dels anys 20 que com anava molt ràpid es va associar a xutar molt fort. Per això jo en el seu moment quan Yaya Touré marca aquell gol en la final de la Copa del Rei del 2009 jo vaig dir “Yayardo” perquè jo sabia que era correcte en català i que jo podia utilitzar-la.

P. Tot i que vivim en un món molt digitalitzat i on les xarxes socials tenen molt pes, en les retransmissions en canvi es limita a llegir un parell de tweets quan el partit està avorrit o durant el descans. Creus que, per tant, encara han de tenir aquest pes residual?

R. Jo penso que han de tenir un pes molt residual. Potser pot servir per fer, per exemple, enquestes sense rigor científic però que et permeten una mica de moviment o algunes opinions que et permeten completar la transmissió. Però jo intento que fem ràdio perquè si estem a molts llocs alhora pots atabalar una mica.

P. Si ara et diguessin que has de fer una transmissió per tele, que creus que és molt freqüent en la ràdio que hauries de canviar?

R. Jo crec que només una cosa i és que hauria d'aprendre a callar més. No necessitaria tantes paraules per explicar el joc ja que l'espectador ja l'estaria veient i per tant no caldria en molts moments ser redundant i explicar-li moltes paraules d'una manera molt descriptiva allò que ja està veient.

P. Perquè durant la retransmissió també et mentalitzes molt que has d'explicar en quina part del terreny de joc se succeeix l'acció?

R. Intento fer-ho sempre perquè crec que s'ha de fer així perquè tu estàs fent el partit per ràdio. Per tant, només que hi hagi una persona que no l'està mirant per la tele l'has de situar el màxim possible.

Per exemple si jo dic que “Piqué té la pilota a l'interior del cercle central i fa una passada horitzontal a la dreta” en tota la narració ja estic situant en tot moment ja que

dic on està la pilota, quin tipus de passada fa i cap a on. D'aquesta forma el jugador que ha rebut la passada de Piqué ja saps no cal dir que està a la dreta del cercle central perquè acabo de dir que Piqué des del cercle central fa una passada cap a la dreta.

Tot això és molt important dir-ho perquè en la mesura del possible l'oient de ràdio s'imagini al cap com s'està desenvolupant la jugada. Això sí, per molt que expliquis i descriguis la jugada en el cervell de l'oient cadascú s'està imaginant una cosa, però has d'intentar ser el més precís possible.

Això també és important plasmar-ho amb el to, el volum, el ritme. En el moment que jo accelero una mica o pujo el to ja estic dient a l'oient que pot haver-hi una opció de perill.